

**Realism eller önske-
tänkande**

Ledarskap i en ny tid

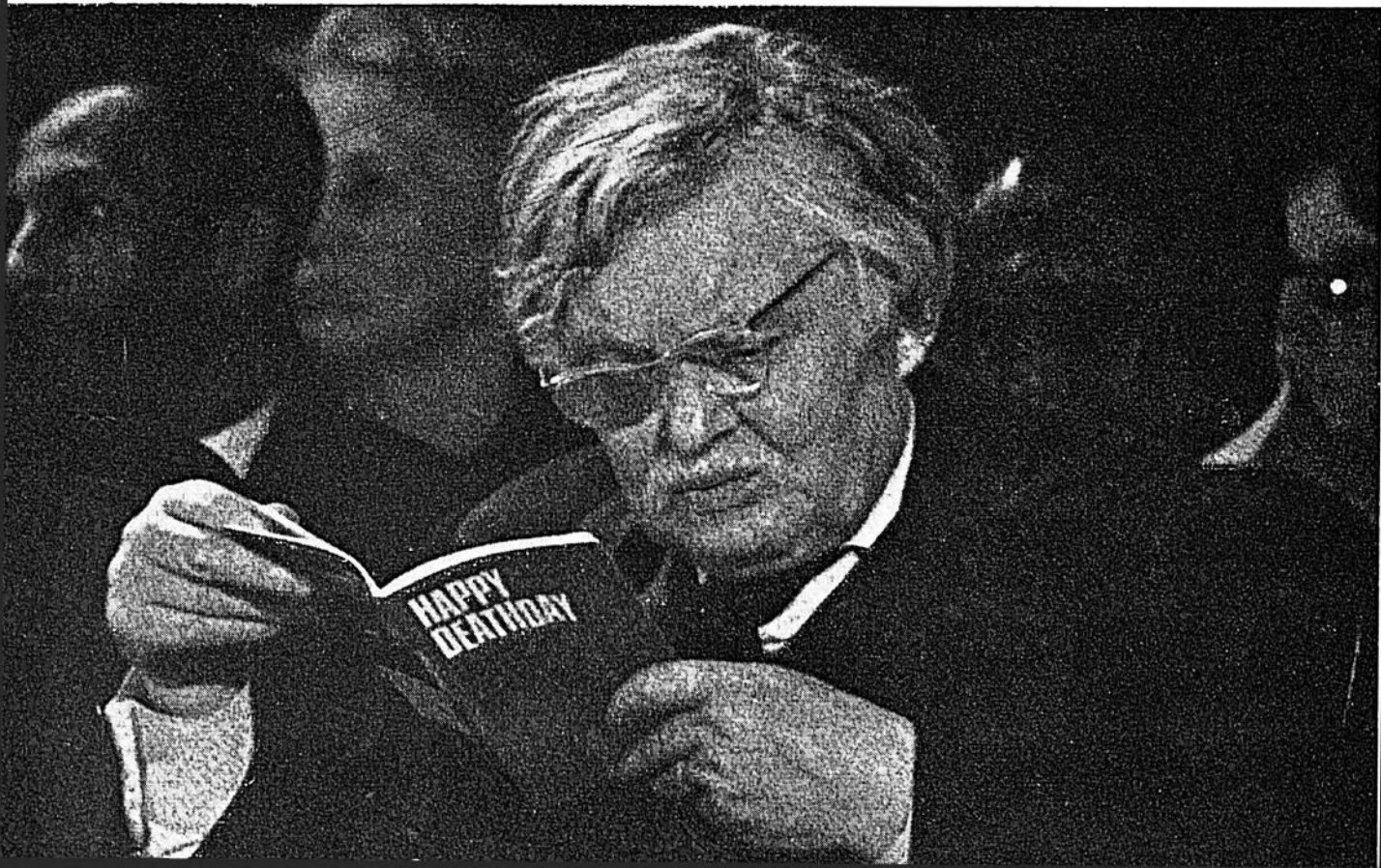
Möte i Uppsala

**Svenskt-norskt
charterflyg till Caux**

ny **värld**
I BILD

NR **7-8** 1968

Tidskrift för Moralisk upprustning

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utgives av IDE och KULTUR

Utkommer en gång i månaden

Nr 7-8 - 1968

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors

Jan Franzon

Gunnar Wieselgren

Lennart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare

Einar Engebretsen Norge

Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år (12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 25 —

Finland mk 17 —

Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 11134 Stockholm

Postgiro 70 61 90 Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2

Postboks 1243 Viken Oslo 1

Postgiro 12 579 Tlf 44 64 78

Fotografier och teckningar med tillstånd av

Sid 1 Jan Franzon 2 Einar Engebretsen

3 International Labour Office 4 Danielle

Maillefer Jan Franzon 6-7 Kyrkornas

världsråd 12 E A Standard 13 Arthur

Strong 14-15 Idé och Kultur 16-17

Keld Jørgensen 18-19 Leif Hovelsen

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Frank Varding Sarpsborg

Bilden på omslagssidan

Den franske filosofen och författaren Gabriel Marcel under läsningen av Peter Howards skådespel Happy Deathday i Caux i Paris skrev Marcel senare i veckotidskriften Nouvelles Littéraires »De många dramatiska verk som Peter Howard skapade var för honom mycket ofta det mest effektiva mediet för att nå och förnya individens inre liv i det avseendet kan hans verk jämföras med Brechts. Båda är ute för att skapa en ny människotyp — den ene utifrån en marxistisk verklighet och den andre utifrån det kristna samvetets imperativ. Jag tror att Howard och Brecht är de två män som man, när många av dagens dramatiker är döda och borta kommer att minnas under de år som kommer.» Tillsammans med 80 delegater från Europa, Asien, Afrika och USA var Marcel närvarande vid öppnandet av sommarkonferensen i Caux. Vi hänvisar också till dr Max Schochs artikel i Neue Zürcher Zeitung på sidan 3.

Aldrig haft chansen

Det var en gång en stor predikant. Folk flockade sig kring honom.

En dag sade predikanten: »Vi kan vara stolta över en sak. Vi har aldrig förfoljt dem som inte är eniga med oss av religiösa skäl.»

Da församlingens kor av 'Amen' och 'Halleluja' hade dött bort, tillfogade han: »Vi har aldrig haft chansen.»

Vi i Sverige är stolta över att vi inte förföljer människor av annan religion eller ras. I våra egna ögon är Sverige en toleransens högborg. Om något är ett faktum i frihetens stamort på jorden, så är det val det.

Men då korerna av hallelujarop och lovsånger tystnat, finns det ändå något som säger: »Vi har aldrig haft chansen.»

Trots detta blandar sig ofta en ganska stor dos självratfardighet med i den akta rattfardighetslidelsen inför världens vrångheter, som vi ger luft åt. Ju längre bort problemen är, dess självklarare syns oss vår rätt att fria och falla. Men frågan är hur mycket som verkligen förändras på det sättet.

Om vi istället vore mera realistiska och öppenhjärtiga om våra egna brister, kanske vi skulle få uppleva att folk i väster, öster och söder skulle ta emot vad vi har att säga med större allvar. Och arligheten om oss själva skulle dessutom ge oss en djupare forståelse för deras motiv och beteenden.

I det avseendet kan ingen av oss säga: »Vi har aldrig haft chansen.»

realism eller önske- tänkande

Av Max Schoch

Neue Zürcher Zeitung (21 juni 1968)
kommenterar Moralisk upprustning

Rorelsen för Moralisk upprustning häller efter trettio år fast vid de mål, den övertygelse och de metoder som den har sin grundare *Frank Buchman* att tacka för. Under den militära upp rustningen år 1938 framhöll han i stal let behovet av en vackelse av de moraliska krafterna. Mot nationalis mens eller klasskampens ideologier ställde han upp den ideologi, vars absoluta normer skulle förverkligas i det moraliska livet: arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek. Skeptikerna frågar vad som nu uppnåtts här genom i vår tid och för var genera tion. Man är snabbt redo att förklara ingenting. Nationalismens farsot har spritt sig till andra kontinenter som en andlig hundgalenskap. Valdsdåd, ideologisk hetsjakt, bitterhet och miss tro karakteriserar den politiska scenen. Förhoppningarna om en moralisk förnyelse tycks ha svikits. Frank Buch man och hans medarbetare har skapat världscentra, först i *Caux* och sedan i *Mackinac* (USA), *Odawara* (Japan), *Petropolis* (Brasilien) och nyligen i *Panchgani* nära Bombay (Indien). Men dessa centra tycks tjana en drom om mänskligheten som står i motsats till världens realiteter.

Kan denna rörelse överhuvudtaget gora sin stamma hord när det kam pas så hart om rättigheter, om makt och inflytande, om nationella och eko nomiska intressen? Har den någonting att erbjuda? FN:s generaldirektor i Geneve, *P. Spinelli* förklarade i sin halsning till MRA:s trettioårsdag, som firades i *pingstas* i *Caux*, att MRA hade till sitt förfogande »ett instru ment för att nå fram till praktiska lösningar». Kommer detta instrument

verkligen med i spelet? Tvivlet ham tar naring från den observationen, att den enskilda personens spelrum när det gäller de historieskapande beslu ten, har blivit trångt, och att det tvång som utövas av samhällsliga faktorer reglerar världen. T o m organiserade institutioner med inflytande över hela världen, sasom FN, fackforenings organisationerna, Världskyrkoradet el eller Vatikanen, stora humanitära or ganisationer som Röda Korset – alla dessa har stora svårigheter att för verkliga sina högre syften, om också bara inom ramen för den egna mål sätningen. Om någonting skall lyckas, så förutsattes det, att man inskränker sig till en klart begränsad del av det mänskliga samlivet. De motsatta kraf ter som ger sig in på samarbete med en ideell makt av annan art vill redan från början veta vart och hur långt de därigenom kommer att ledas. Mora lisk upprustning är inte en institution av denna art. Man vet egentligen inte vart man ledes, när man inlåter sig på detta program att förändra männi skor. Man kan vanta sig överrask ningar och under. Man kan vanta sig besvikelser. Ens förutfattade menin gar och t o m ens syften kan sättas ifråga. Fastlasta positioner kan ero deras. De länge fasthållna meningar nas klippblock kan sättas i rullning och brista.

Detta tycks också vara orsaken till att de ledande föreläsarna för den politiska och ekonomiska makten med några få undantag, håller sig på avstånd och skickar *Caux* en vanlig halsning från långt, tryggt håll. Där för kan man ta emot och med tack sam sympati notera de talrika hals

ningar från statsoverhuvuden som skickades till *Caux* med anledning av jubileet. Men man får inte överskatta vardet i sådana halsningar. Inte hel ler skall man å andra sidan föringa deras betydelse. De har sin givna plats. De har en väsentlig funktion att fylla som man bör uppskatta med kri tisk urskillning. I mänsklighetens kro niska och akuta konfliktsituationer kommer man ett stycke närmare fred och försoning, om man kan få en skilda personligheter från konflikt zonen att motas i ett förändrat klimat.

Under hela sommaren besökes *Caux* varje veckoslut av folk som bar denna rörelse och av gäster, framför allt av sådana som besöker internationella institutioner och kongresser i Geneve. I *pingstas* trängdes nästan tusen männi skor i *Caux*, däribland också per sonligheter som den franske filosofen *Gabriel Marcel*. Var och en av dessa människor, också de enklaste, ger genom sin positiva insatsvilja uttryck åt den inriktning som behärskar det hela. Inom ramen av denna allmänna inriktning kan personligheter från dia metralt motsatta grupper samman foras. Därtill bidrar personliga kon takter och vanskapsband som knyts runt om i hela världen. Så inbjöds t ex representanter från de olika be folkningsgrupperna i Sydtyrolen till *Caux*. Bland dem befann sig den ita lienske stadsfullmäktigeordföranden från Bolzano och en parlamentsleda mot från (det tyskspråkiga) Sydtyrol ska Folkpartiet. Eftersom president Saragat skickade en officiell halsning, bör val dessa representanter ha en viss politisk garanti för sina före havanden.

Men det är inte bara så att de kan tala ut med varandra i en ny miljö och att de kan känna sig förenade un der en moralisk inriktning. De lyfts också ut ur sina egna problems för ställning genom att mota represen tanter från andra folks konfliktzoner. Vid middagen träffar de företrädare för de muhammedanska och kristna grupperna i den etiopiska provinsen Eritrea. Då de alla gått i italienska skolor, börjar de med detsamma att delge varandra sina problem.

Det var märkligt att se med vilken glädje och iver dessa människor från skilda delar av världen tog kontakt med varandra. Man känner det som en mänsklig befrielse, när den trånga ramen sprangs, som i aratal hallit

Forts sid 18

GLIMTAR FRÅN SOMMAREN 1968

I entrehallen till Internationella arbetsbyråns (ILO) sekretariatbyggnad i Geneve hänger en tavla över en framlyst industriman och reformivrare från 1800 talets Frankrike. Det är ett porträtt av Daniel Legrand (1793–1859), förarat ILO av franska protestanter. Hans vadjan till en rad regeringar år 1853 finns återgiven under hans bild och lyder: »En internationell lag om arbete inom industrin utgör den enda möjliga lösningen på de stora sociala problemen.»

Den första internationella konferensen om arbetsfrågor hölls år 1890, och år 1900 skapades en internationell sammanslutning, IALL, som kan sägas vara en föregångare till ILO, som kom till år 1919. Organisationen omfattar nu 118 medlemsstater och firar nästa år sitt femtioårsjubileum.

Årets ILO konferens i juni i Geneve har bevisats av i det närmaste 1300 delegater, tekniska rådgivare och anställda från 109 nationer. Huvudtemat har varit lantarbetarnas livs- och arbetsvillkor och hur dessa kan förbättras. Ett ytterst aktuellt tema med tanke på att hälften av jordens arbetande befolkning är sysselsatt inom jordbruket.

Konferensen förlopte betydligt lugnare i år än i fjol, då ett antal internationella problem av politisk karaktär fördes på tal. Kanske förklaringen hartill delvis står att finna i att årets förhandlingar och debatter ägt rum i skuggan av 20 årsjubileet av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Under konferensen i Geneve fick jag tillfälle att ta kontakt med en del delegater från Afrika och Asien. Det glädde mig särskilt att återknyta bekantskapen med nigeriadelegaten Adebola, som jag lärde känna under ett besök i hans land 1959. Han är ordförande för den största fackliga landsorganisationen i sitt land, United Labour Congress och var arbetardelegat vid ILO i år. I den rapport som under konferensen avgavs av generalsekreteraren för ILO, David Morse, faste sig Adebola vid det aktionsprogram som ILO just påbörjat för att skapa fler arbetstillfällen och arbetsmöjligheter i världen, och i sitt anförande understök han hur viktigt ett sådant program är.

Samma fråga togs upp av Indiens arbetardelegat, Abid Ali, som är ordförande för kongresspartiets fackliga federation. Han framhöll i sitt tal att

de insatser som görs i u-landerna inte är tillräckliga, och att levnadsstandarden där sjunker på grund av befolkningsexplosionen, stigande priser, sjunkande produktion och arbetslöshet. Under ett samtal jag hade med honom uttryckte han också sin tillfredsställelse med det kontakt och studiebesök som Svenska transportarbetarförbundets ombudsman i Norrköping, John Soderlund, hade gjort i Indien kring det senaste årsskiftet.

Jag lärde även känna generalsekreteraren för Ghanas LO, B. A. Bentum, då denne besökte världskonferensen för Moralisk upprustning under ett veckoslut i juni. Denna ägde rum i Caux, vid den andra änden av Genevesjön. Det finns vissa fundamentala ting, som människan inte kommer ifrån, för att kunna bygga ett nytt samhälle, sade Bentum bl a i ett tal i Caux. Det är att vi måste börja med oss själva.

Återkommen till Geneve fick jag lyssna till ILO:s generalsekreterare David Morse, när denne höll sitt slutanförande inför konferensen. Han kom in på samma tema som Bentum berört – behovet att förändra männi-

skan själv i dagens värld. Det var ett märkligt tal, framfört med djup övertygelse, och det halsades med kraftiga applåder från den fullsatta plenarsalen och askadarklaktarna.

Utdrag av Morses tal återges här nedan.

Generalsekreterare Morse

Jag tror på mänskligheten, på dess moraliska och andliga framåtskridande.

Universaldeklarationen om de mänskliga rättigheterna, vars 20 årsjubileum vi firar i år, kommer med all säkerhet att betraktas som en vändpunkt i mänsklighetens historia. ILO:s normer och principer om föreningsfrihet, arbete under frihet, lika möjligheter för alla, rätten till arbete, rätten till ekonomisk trygghet, rätten till hygieniska arbetsvillkor och livsbetingelser, utgör en imponerande samling internationella överenskommelser, som kompletterar några av de mer generella principerna i den universella deklarationen.

Tyvärr är det sant att ILO ännu inte i någon högre grad lyckats med

David A. Morse, generalsekreterare för Internationella arbetsbyråns (ILO) i Genève, yttrade i sitt inledningsanförande inför årets konferens bl a: »Människan måste omforma sig själv för att kunna förverkliga sina ideal.»

av
Ingemar
Soderstrom

att skapa materiella förutsättningar under vilka nämnda principer kan bli verklighet för alla människor. Därför måste ILO:s ansträngningar i hög grad koncentreras på att stödja sina medlemsstater i uppbyggandet av en blomstrande modern ekonomi. Och vad i landerna beträffar måste vi fortsätta att agna vår främsta uppmärksamhet åt industrialisering och utveckling av jordbruket.

Men det ligger en fara i alla länder att vi koncentrerar oss på de materiella, ekonomiska och vetenskapliga framstegen till den grad att vi glömer att målet för alla mänskliga bemedanden på varje område måste vara att främja människans frihet och värdighet.

Samhällets materiella framsteg utgör inte i och för sig någon garanti för att varje individs rättigheter och frihet ökas i motsvarande grad. Denna garanti kan bara skapas med en medveten socialpolitik, som gör det möjligt för fler och fler att få sin andel av framstegens frukter. Här kan ILO medverka.

Vidare kan ett fritt samhälle bara förbli fritt, om dess medborgare är villiga att inte bara tanka på sina egna intressen utan på hela samhällets bästa.

Myntets andra sida

Vi har under detta jubileumsår varit vittne till hur cynisk och kallsinnig människan är mot sin granne. Runt om i världen tycks våld, hat, fördomar förflytta oss tillbaka till historiens mörkaste skeden, och vi tycks riva ner allt det goda mänskligheten med kolossala offer lyckats bygga upp under loppet av detta århundrade.

Det egendomliga är att människan ensamkar sig detta onda i en tid, då hennes hopp och möjligheter är som störst. Kanske förklaringen är att alla strävanden har tillagnats den materiella utvecklingens gud. Teknologisk förändring och industrialisering har blivit var religion och vart slutmal.

Men materiell utveckling är en opa-

litlig gud, såvida inte jansides därmed en andlig och etisk utveckling äger rum, som hjälper människan att leva i fred med sin granne. Utan detta kommer våra nationella och internationella förhoppningar att grusas.

Endast om vi lyckas utplåna hat, bitterhet och fördomar i människor kan vi göra anspråk på att ha skapat en säker och bestående garanti för de mänskliga rättigheterna.

Det finns folk som säger att det är för sent att få ordning på världen, att människan inte kan förändras. Denna pessimism är inte befogad. Jag säger detta, eftersom jag tror på mänsklig heten och på dess moraliska och andliga framåtskridande.

Vi har lärt oss att tygla atomkraften, att utrota sjukdomar, att erövra rymden. Strålände. Men vi har ännu inte lärt oss att leva tillsammans. Vi tycks inte vara i stånd att bygga en ny värld byggd på solidaritet och respekt för de mänskliga rättigheterna för alla människor.

Losningen är inte enkel. Problemet är fruktansvärt komplicerat och har djupa rotter i mänskliga attityder, fördomar, farhagor och kanslor.

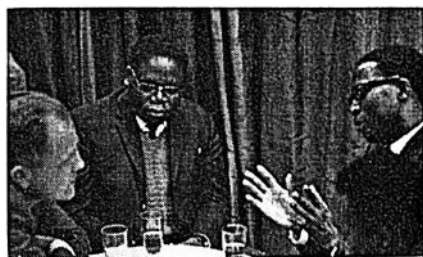
Men en sak är klar: lösningen måste fram och det snabbt om världen skall kunna undvika en katastrof.

Anledningen till att jag så starkt betonat dessa aspekter i mitt svar är för att jag är djupt oroad över de faror som människans nuvarande inställning till medmänniskan ger upphov till.

Varlden är nu alltför liten, faran för krig redan alltför stor för att vi längre skall kunna tolerera denna märkliga klyfta mellan människor. Om vi inte lyckas få bukt med dessa falska installationer eller om vi ger upp kampen, så medger vi i själva verket att människan inte formar att leva upp till sina ideal, att hon inte är värdig de rättigheter och friheter för vilka hon betalt ett så högt pris.

Vi vet alla att det är en lång och svår uppgift att få bukt med människors fördomar. Men i likhet med den ekonomiska utvecklingen är det en uppgift som vi måste förstå och ta oss an, om vi menar allvar med att få till stånd ett rättfärdigt, fredligt och mänskligt samhälle.

Om så sker kan vi när vi lämnar denna sal, glädja oss åt att minnelse av de mänskliga rättigheternas internationella är har inneburit en förpliktelse för oss.

Artikelförfattaren med W M Chakula, gen.sekr för Zambias LO, M Kashindyle och T C Mabo nesho, vice resp biträdande gen.sekr för Tan-ganjikas LO, Tanzania, efter en föreställning av »Luta Er uti» i Genève.

Norges socialminister Egil Aarvik, delegat vid ILO konferensen, och hans fru träffar norska och danska medlemmar av ensemblen i »Luta Er uti».

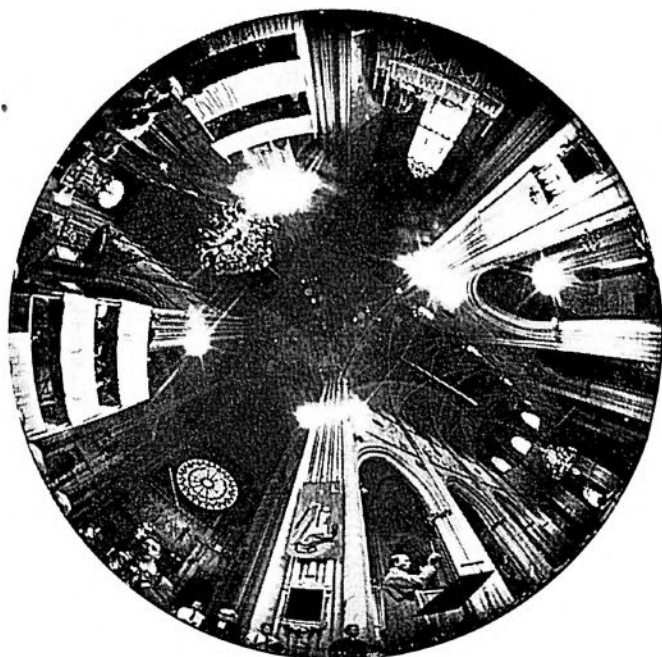
Etiopiens socialminister Getahun Tesemma sam-talar med en medlem av den europeiska musikalen »Luta Er uti» efter en föreställning i Theatre de Comedie i Genève.

Nicos Zavanas generalsekreterare för de fria fackföreningarna på Cypern, John Vickers, industriledare från England och Abid Ali, ordförande för kongresspartiets fackliga federation i Indien, under en paus i förhandlingarna i Caux.

MÖTE I UPPSALA

Indisk metropolit uttalar sig
Intervjuare F H Wetterfors

Fotografens syn på korsvalvet av Uppsala domkyrka under öppningsgudstjänsten vid fjärde generalforsamlingen av Kyrkornas Världsråd

Kyrkornas Världsråds fjärde general-forsamling i Uppsala under två heta julveckor tilldrog sig hela världens intresse. Närmare 2500 människor från alla jordens horn, delegater, rådgivare, ungdomsrepresentanter, pressman, svenska vardar – ett stort antal med sina hustrur – gjorde sommarstaden till en världsmetropol.

Ny Värld i Bild ställde några frågor till en av konferensens förgrundsfigurer, den engelske biskopen Lakdasa de Mel, biskop av Calcutta och metropolit av Indien, Pakistan, Burma och Ceylon. Han var ordförande för en av generalforsamlingens sessioner – den som behandlade förnyelse inom missionen. Som ekumen har metropoliten de Mel varit med sedan 1937. I New Delhi 1961 var han chef för pressavdelningen.

– Alla kristna i västern tänker sig skilt nu efter världskyrkomötet på hur de skall kunna göra mera för de människomiljoner som hungrar och lider. Hur tror Ni att vi i Europa bäst kan möta deras behov av mat, hemarbete och en levande tro?

– Jag tror det bästa som kan ske är att vi får rena motiv. En del av hjälpen till våra länder ges utifrån en verklig önskan om att gottgöra vissa saker som hänt i det förflutna. Men det är också sant att mycket av den hjälp som ges av västerns länder motiveras av sk upplyst egenintresse, även om de säger att den ges villkorslös. Vi är tacksamma för all den hjälp vi får oavsett villkoren. Men jag skulle vilja säga två saker

För det första skulle vi vilja höra lite mera från västern om upplyst självpoffring. 1 % av nationalprodukten är inte så mycket för er att avstå ifrån, även om det är mycket för oss att ta emot.

För det andra. När vi talar om att inte ställa några villkor, tror jag ändå att vissa villkor måste föreläggas mot tagarens samvete. Vi i Indien och alla andra mottagarländer måste verkligen besluta oss för att all den hjälp som ges när sitt mål. Att inga små stöder skall förekomma, att intet av den hjälp som sänds från västern skall få användas på ett oarligt sätt för att stärka vår egen personliga ställning eller våra förbindelser.

– På tal om hjälp har Ni vid ett tidigare tillfälle nämnt att Ni tagit emot europeiska fackföreningsmän i Ert hem i Calcutta. Bland dem den svenske ombudsmannen John Soderlund. Dessa arbetarledare kom till Indien bl a för att bistå Rajmohan Gandhi i dennes arbete. Soderlund var också där för att som svensk fackföreningsman hjälpa sina indiska kolleger. Anser Ni att ett sådant bistånd är till hjälp?

– Indien lider av stora svarigheter inom industrin. Hela synen på industriellt samarbete är ganska ny för oss. Och när mera mogna och erfarna män som John Soderlund och andra kommer till oss och talar utifrån de många erfarenheter som ni i västern fått av avtalsrörelser och dylikt, så måste det hjälpa våra fackföreningsmän att vaxa. Och när dessa män

skor kommer i en vanskäplig anda och med stora personliga uppoffringar – för de kommer ofta på egen bekostnad och utan lön för det arbete de gör i Indien – då betyder det ett stort steg framåt i strävan att skapa ett förtroendefullt förhållande mellan er och oss liksom i att träna vart fackföreningsfolk. Och jag tror också att en del av våra industrimän kunde behöva en hel del sådan träning.

– Ni har sagt att Ni langtar efter att Indien och Pakistan skall försonas och att en verklig venskap skall uppriktas mellan de båda folken. Hur skulle det kunna ske?

– Först vill jag säga att vi har så många band emellan oss. Vi är ju på många sätt samma folk. Många stora historiska handlingar har vi upplevt tillsammans. Vi tvivlar inte på att de två staterna måste bestå. Det är ett faktum. Indien helt försonat sig med. Och Indien måste försäkra Pakistan annu mer än hittills att det inte kan ner sig hotat av det. Både var president, som är muhammedan, och var premiärminister. Indira Gandhi håller på hederliga metoder i våra mellanhavanden med Pakistan. Jag tror det är mindre politiker eller människor som piskar upp fordomar i syfte att därigenom skaffa sig mera makt. Det är fruktansvärt.

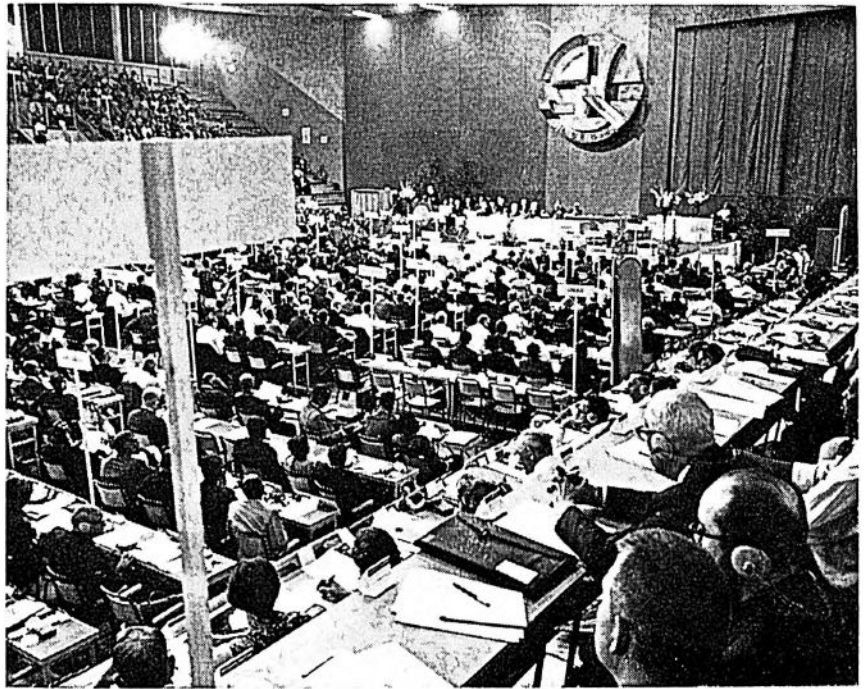
– Vad anser Ni en försoning skulle grunda sig på?

– En forsoning måste grunda sig på realiteter. Först och främst måste vi inse att båda länderna är utvecklingsländer. Att köpa alla dessa slaktmaskiner från industrialiserade, vapenlevererande länder i väst leder till förståelse inte bara av de människor på andra sidan gränsen som vi anser vara våra motståndare utan även till vår egen. Vi måste också komma upp på ett högre plan, och visa verklig vilja mot ett folk som liksom vi fortvivlat försöker höja sin levnadsstandard för att kunna leva anständigt i vår moderna värld. För det tredje skulle jag önska att alla människor med hederliga avsikter på båda sidor om gränsen skulle påverka sina regeringar så att dessa förstod att en försoning faktiskt skulle löna sig för båda parter.

– En försoning mellan Pakistan och Indien skulle naturligtvis kunna betyda mycket för Biafra och Nigeria.

– Just det. Det skulle i varje fall betyda oerhört mycket om Indien kunde avveckla denna fiendskap så att dess rost kunde väcka respekt hos världens regeringar. Vem kommer att lyssna på oss, om vi uppmanar president Johnson att upphöra med bombningarna i Vietnam eller någon annan i Afrika att älska sin granne, om inte vi kan lösa våra gränsproblem med Pakistan?

– Ni har varit i Europa många gånger, men många delegater vid kyrkomötet har i Uppsala varit för första gången. Och de har nog reflekterat över det slags samhälle de

Oversiktsbild av Fyrishallens stora sal i Uppsala, där den ekumeniska konferensen höll sina plenarsessioner.

mott har. Anser Ni att Indien borde sträva efter att skapa ett samhälle av det slag Ni sett här?

– Tack för den frågan. Jag önskar att Indien skulle komma ikapp den moderna utvecklingen men samtidigt behålla sin egen själ och karaktär. Vi måste bli moderna indier och inte moderna imitationer av någon annan. Det innebär inte att man inte tänker internationellt. Men såvida Indien inte ger sitt mycket specifika bidrag till det kulturella utbytet i världen

genom att bibehålla sin egenart har det inget bidrag att ge.

Jag har sett, och det hoppas jag kunna säga utan att stöta någon, att likaväl som stor fattigdom skapar en misär som förnedrar människan så kan också alltför stort välstånd göra det. Båda dessa tillstånd kan förnedra människan om hon inte har ett äkta moraliskt mål och verkliga moraliska normer.

– Många indiska studenter studerar i Europa. Är det något vi kan göra för dem medan de är här?

– Ni kan visa dem vänlighet av det slag som vi fått erfara i sådant överflöd här i Sverige. Enkel vänlighet och omtanke som vi möter i främmande länder är en kolossal hjälp för oss när det gäller vår inställning till den övriga världen. Som student satte jag särskilt stor värde på dem som t ex bjöd mig till sitt hem vid jultiden och liknande.

Låt också våra ungdomar få uppleva hur ni kritiserar ert eget välstånd, som ni ofta gör. Så att ni kan hjälpa dem att inse att likaväl som människan lever av bröd, lever hon inte av bröd allena.

– Det för oss in på en fråga i samband med kyrkokonferensen. Kyrkan har i sin evangelisation tidigare ofta lagt tyngdpunkten på den personliga frölsningen. Nu tycks utvecklingen gå

Metropolitens Lakshana de Mel (t v) och den indiska delegationen på sina platser vid kyrkomötet.

Forts sid 18

Det ar manga omstandigheter i var tid som gor fragan om ledarskap sarskilt viktig Dessa har skapat ett starkt behov av att man klargor vilka former for ledarskap som ar relevanta idag Forst och framst kan man peka pa den upplosning av tidigare fasta sociala normer som vi har upplevt Dessa normer, antingen de var riktiga eller felaktiga, erbjod en viss trygghet Man fick en ram for livet som var nagorlunda enkel och klar Med denna foljde dock sociala regler och en social indelning och mycket som vi idag ar glada att vara befriade ifran Idag hanger det mycket mera pa individen Detta faktum innebar bade en utmaning och en svarighet Individen kan i hogre grad an forr sjalv forma sitt eget liv Normupplosningen hanger ocksamman med att varldens folk kommit sa mycket narmare inpa varandra Darmed har det uppstatt en kollision av ideer och kulturer, religioner och sociala forhallanden som verkat upolosande pa manga omraden

Vi ser hur hela folk soker efter sin egen form som fria nationer Den gamla formen ar upplost, den nya ar ofullgangen Det behovs nya tankar, nya former for livet, nytt ledarskap

Problemen har kommit oss tatt inpa livet Vi upplever i vart vardagsrum problem som vi tidigare kanske skulle ha last om i tidningen eller fatt hora talas om flera manader senare, och vi vet att detta ar ting som kan gripa in direkt i var situation nar som helst

Medlen for paverkan har blivit oerhort mycket effektivare, och man har en massanhopning av manniskor som gor dessa faktorer anda starkare Sarskilt galler detta massmedierna Tank pa massanhopningarna av studenter vid universiteten, dar man kan ha upp till 30 000 studenter pa ett enda universitet Calcutta universitet har 100 000 studenter De stora massorna av studenter i Amerika gjorde for nagra ar sedan ett starkt intryck pa mig De var dar for att fa utbildning, men de utgjorde en strukturlos massa som latt kunde ledas till otroliga ting Detta att massor av manniskor samlas ihop i stader, i stora fabriker, pa universitet baddar for farliga former av ledarskap

Vi ar trotta pa otrygghet och fruktan, och det gor att manga soker efter ledare som kan ge trygghet Vi har en byråkrati och en effektivitet som gor,

att den enskilde kanner sig fullstandigt maktlos Han ser ingen mojlighet att paverka samhället langre

Flykten från friheten

Allt detta ar orsaker till att man niskor soker efter losningar och efter manniskor som kan ge losningar Vi måste se i ogonen de faror denna situation rymmer Manniskan har en tendens att soka efter former for ledarskap som befriar henne fran val Vi soker efter nagon som kan valja for oss, nagon som kan lata oss slippa gora de svara overvaganden och ta de risker vi star infor Vi soker nagon som kan ge oss en enkel mening och

fora gruppens talan Darfor maste han ha formagan att kanna vad gruppen kanner och vara i kontakt med den for att kunna finna de formuleringar som gruppen forstår och som beror det som uppstar gruppen For det andra maste han sjalv kunna formulera och ha ideer och mal som han kan paverka gruppen med

Det finns manga former av ledarskap Somliga lampar sig som ledare i vissa situationer, medan andra tar over i andra situationer

Det finns en historia om en engelsk lord pa segling med sin lustyacht Han var den sjalvklare ledaren av sallskapslivet ombord Men sa havererade de och kravlade sig iland pa en enslig

DR PHIL ØYVIND SKARD

LEDARSKAP I

ett sammanhang i det kaos vi upplever omkring oss idag Och det ar naturligtvis forklaringen till att de stora politiska ideologier som erbjuder detta har uppkommit just i var tid Nar man har mist religionen, erbjuder de en viss form av trygghet, enkla losningar, en bild av verkligheten i svart och vitt, allt detta som folk soker, nar de flyr fran friheten, som vissa psykologer pastar att vi gor Har galler det att vara pa sin vakt mot de former av ledarskap som anmalar sig speciellt dem som erbjuder lattvindiga losningar

Samtidigt råder ett akut behov av ledarskap pa alla omraden Ledarskap i form av nytankande, nya skapande ideer, ledarskap inom skola och kyrka och pa det moraliska området Det ar behov av det i arbetslivet och industrin Vi talar om hur teknologiskt overlagset Amerika ar och hur langt efter Europa ligger Och detta ar framst en fraga om att fa ett battre ledarskap i Europa

En definition pa ledarskap ar att ledarskap ar en manniskas formaga att paverka och bli paverkad av en grupp i genomforandet av en gemensam uppgift Det bestar alltsa av flera element For det forsta maste en ledare lata sig paverkas av den grupp han ar en medlem av Han skall ju

soderhavso Dar var uppgiften en helt annan Efter nagra fa dagar overtog betjanten ledarskapet och blev den naturlige ledaren av gruppen En annan situation kraver andra egenskaper och skapar en ny ledare

Vem som ar den baste ledaren kan man i och for sig inte svara pa Ett bevis pa en god ledare ar faktiskt, att han i vissa situationer inser, att en annan lampar sig battre som ledare an han sjalv

En del ledare later sig i for hog grad ledas av gruppen och ar faktiskt bara språkror for gruppens synpunkter Speciellt i var tid, då vi fortsa tatt samman och massmedierna oser alla de tankar som andra har over oss, har gruppens grepp om oss blivit oerhort mycket starkare an forr Det ar inte latt att varja sig mot det

Gruppens inflytande

Det ar vasentligt, att ledaren forstar gruppens makt och inflytande Jag skall namna ett exempel, ett litet experiment som raknas som klassiskt inom psykologin Om man tittar pa en enstaka lysande punkt i totalt mörker, ser det ut som om den rör sig Detta kallas det autokinetiska fenomenet Psykologen Sheriff har under sokt detta Han lat några personer i

en experimentell situation se en lysande punkt i totalt mörker utan att kunna lokalisera denna punkt i förhållande till något. Så frågade han hur långt de ansåg, att denna punkt rörde sig. En del ansåg, att den rörde sig ungefär 12 tum, andra 6, 4 eller 2 tum. Så småningsom utvecklade var och en en bestämd norm som han använde i sin bedomning av rörelsens storlek. Sedan förde Sheriff dem samman i grupper och lat dem få hora varandras uppskattningar. Dessförinnan hade försökspersonerna alltså bedömt individuellt utan att hora varandra, men efter några gemensamma bedomningar närmade sig vardena varandra. Efter ytterligare några be-

gora oss fria från, om vi ska kunna ge något av personligt värde till dem vi är samman med.

Vi har vissa former av ideologi som omger vårt liv som en färgad glasklocka. Allt ljus utifrån färgas av glasklockan. Vi upplever världen bara i den form glasklocken later oss göra. Jag skall ge ett ofta namnt exempel från Amerika. Vi kan använda det på olika former av ideologier. Om man har en stark antisemitisk ideologi, kommer man att uppfatta det som hander på följande sätt.

Herr Miller är jude, och det förklarar alla hans handlingar. Om det

darför att judar försöker tränga sig in överallt – Sa kan vi fortsätta i det oändliga. Har vi kommit in i en sådan ideologisk glasklocka, får allt en mening som bekräftar vår uppfattning. Vi är inne i ett hermetiskt tankande, som inte leder någonstans.

Att kunna vara öppen för nya tankar, nya ideer, nya uppfattningar och ändå ha sin egen uppfattning är något av den konst en ledare måste behärska. Han måste lyfta sig över gruppens tankande utan att isolera sig från den. Han måste kräva något av gruppen, och han måste ge den något. Gruppen ger oss absolut något trygghet, en viss mening, känslan att vara accepterad någonstans. Men den ställer också stränga krav. Den kräver, att vi accepterar gruppens normer.

Genom hela historien kan vi iaktta en svängning mellan det som de olika ideologiska ledarna har erbjudit mänskligheten. Under tider då den individuella friheten är så stor, att den går ut över många människors trygghet, får man garna en pendel svängning över i starka gruppbyggnader som ger kollektiv trygghet. Garder kollektiva tryggheten för långt, så att gruppnormerna kräver för stor uppgivelse av personlig frihet, svänger man garna över igen i riktning mot större individuell frihet. Nästom alla ideologier ligger på någon punkt på denna skala mellan individuell frihet och kollektiv trygghet. Och alla som går in i ett kollektiv, upplever denna kamp mellan behovet av individuell frihet och kollektiv trygghet.

EN NY TID

Dr. phil. Øyvind Skard är direktor för Norska arbetsgivareföreningens avdelning för ledarutbildning. I nedanstående artikel pekar han på några av de egenskaper som krävs av en god ledare. Antingen det gäller samhällets minsta enhet familjen eller organisations- och samhällslivets olika instanser. Skards synpunkter har en särskild aktualitet mot bakgrunden av den sociala oro som skakat Europa under de senaste månaderna vilken riktat sig mot -forstelnade och byråkratiska samhällsstrukturer.

domningsförsök hade de kommit fram till ungefär samma bedomning av hur långt punkten hade rört sig. Detta skedde helt utan att de själva var på det klara med vad som försiggick. Det skedde genom att de fick veta, hur de andra bedömde rörelsens storlek.

Detta visar något av hur andras värderingar påverkar oss. De individuella normerna viker för gruppens påverkan. Sheriff blev så intresserad av detta, att han lat dem börja bedöma rörelsen var för sig igen. Det visade sig då, att de normer som hade utbildats i gruppen stod sig. Inga individuella normer utvecklade sig igen, så länge detta experiment varade. Påverkan från gruppen höll under lång tid i sig så starkt, att de inte kom till baka till det som de som enskilda individer hade ansett från början. Så pass sociala värderingar är vi alltså.

Detta är något vi i viss grad måste kunna befria oss från, om vi önskar vara goda ledare. Vi skall inte vara så optimistiska, att vi tror, att vi kan frigöra oss helt från det. Men vi måste vara klara över den process som försiggår i oss alla och som pressar oss samman till gemensamma meningar och standpunkter. Det som trycker på bakom är naturligtvis hela vårt beroende av att vara accepterade av den grupp vi tillhör. Det måste vi söka

göra bra för Millers företag, bevisar det, att judar är smarta. Om däremot herr Smith, som inte är jude, gör goda affärer så bevisar det bara, att herr Smith själv är smart. Om Millers företag går dåligt, måste han ha pengar på ett eller annat sätt som judarna ju har. Om Miller uppfores sig annorlunda än andra, så bevisar det att judarna inte vill gå upp i den övriga befolkningen. Om Miller däremot är precis som alla andra betyder det att han försöker bli en av oss. Om Miller inte ger pengar till valgorehet, är det därför att judar är giriga. Om han ger pengar till valgorehet, är det därför att han vill kopa sig in i gott sällskap. Om Miller bor i den judiska stadsdelen är det därför att judar alltid håller ihop. Om han flyttar till en stadsdel där det inte bor judar, är det

Ledarens isolering

Vi har en form av isolering som uppkommer, då en ledare inte rar med att bygga en karna av människor omkring sig som han samarbetar bra med. Låt oss ta ett företag, där en man rycker fram mer och mer som ledare. De andra anställda vet, att deras avancemang, löner osv är i hög grad beroende av denne man som bedömer dem hela tiden. Mycket ofta får man se, hur denne ledare blir mer och mer omgiven av ja-människor, som delvis medvetet men väsentligen omedvetet anpassar sig efter sin överordnades meningar och standpunkter. Det tragiska är, att ledaren i toppen blir omgiven av människor som bara ger honom en spegelbild av hans egna meningar och installationer. Han skulle ju få något nytt från sin organisation

och sina medarbetare Han får det inte, därför att medarbetarna inte ser på sig själva som ledare utan bara som underordnade Man kan säga, att det basta tecknet på om en underordnad passar att bli en framtida ledare är, om han tankar och uppfor sig bara som en underordnad eller först och framst tankar på sitt eget ansvar som ledare för dem han är ansvarig för

Denna ledarnas isolering är ganska tragisk De formär inte bygga upp ett arligt och realistiskt förhållande till dem de samarbetar mest med För att kunna leda bra måste en ledare halla sig orienterad om vad som sker på alla nivaer i en organisation Men all information som går uppåt, silas och forändras i det ena ledet efter det andra Det forändras oftast i riktning mot det man tror passar ledaren eller mot det man själv helst vill ha fram Vi har ett exempel från en finlandsk militärmanöver med flera avdelningar i falt Vid en avdelning forekom en rad graverande brister, vilket rappor terades till närmast överordnade Rap porten gick genom manga led och nådde till sist huvudkvarteret Då lyd de den så »Förhållandena vid avdel ningen är normala, men avdelningen saknar representationsbrännvin» Den na silning och forvrängning av infor mationen sker i varje led, där infor mationen är muntlig Darför är det så svårt för en ledare i en stor orga nisation att halla sig orienterad och veta vilka hansyn han måste ta

Vi måste utveckla nya former för ledarskap Tidigare skulle ledaren leda folk som om de inte hade några för utsättningar att styra sitt eget liv Han skulle lagga allt till ratta för dem och leda dem som en farhjord i ratt rikt ning Detta går inte idag

Tre samarbetsformer

Jag skall namna tre former av kon takt med människor som forekommer overallt i foretag och organisationer

Lat oss ta en chef som har fyra underordnade Låt oss säga, att det hander något viktigt på det ekono miska området Han kallar in sin eko nomichef, de diskuterar det hela och han kommer fram till vad som är det riktiga beslutet utifrån de informatio ner ekonomichefen ger honom En

annan gång kan det galla försaljning en Han kallar in försaljningschefen och diskuterar igenom det hela, tills han kommer fram till vilket beslut som skall fattas osv Alltså ett ledarskap utformat på basis av kon takt med en och en av dem han arbe tar samman med

Vi har en annan ledare med de samma fyra underordnade Är det na got viktigt inom t ex försaljningssek torn, kallar han in alla fyra Han lag ger fram problemet, alla diskuterar det, belyser det från var sin utgångs punkt, och han kommer fram till be slutet Är det något inom en annan sektor, talar han också med dem alla tillsammans, om det är en viktig fråga Han leder utpräglat på basis av att diskutera med alla och låter alla vara med om beslutsprocessen Vilka för delar och nackdelar har dessa två satt att ha kontakt med människor man skall samarbeta med?

Det första sättet skyddar ledarens prestige, det andra kan göra situatio nen besvarlig för ledaren, om han är beroende av falsk prestige, för hans synpunkter kommer starkt i ramp ljuset Det andra sakrar kontinuiteten, om ledaren faller ifrån och ger även större rum för skapande fantasi hos alla anställda

I första fallet arbetar de underord nade för isolerat och får kontakt med sin överordnade bara ifråga om de saker de redan kan Följden blir att de inte lär sig något mer De blir också mycket avhängiga av sin över ordnade, beroende av den dagliga sti mulans det är att få ett samtal med och vagledning av sin chef Om han är borta ett tag, stannar det hela upp och går dåligt När han kommer till baka får han ett intryck av att vara helt oumbarlig Just detta visar att han inte är en god ledare Det kan under en viss tid inge tillfredsställelse att kanna att det hela är beroende av en själv Men för det foretag, det land, den organisation som skall ha ett arbete utfört är det mycket olyckligt

I fall nummer två är medarbetarna vana vid att vara med om hela be slutsprocessen I alla vanligen fore kommande frågor, kommer de att kunna göra detsamma, även när leda-

ren inte är där, därför att de har lärt sig det tillsammans med honom

Det är också viktigt att lära sig tanka för vad som skall uppnås av hela organisationen Det spelar liten roll, hur väl jag gör min del, om det inte går bra på de övriga områdena av verksamheten Medarbetarna i fall nummer två blir bättre rustade att axla ett större ansvar, för de har lärt sig att koordinera många funktioner Det är deras dagliga träning De kan också fatta beslut på en helt annan grundval, därför att de känner hela bilden

Om vi skall bedoma en ledares verkliga kvalifikationer, får vi inte se bara på vad han själv uttalar Han kan vara mycket skicklig och en god yr kesman Men vilken kvalitet har de människor han samarbetar närmast med, de som han är direkt ansvarig för? Vad bygger de som tar ansvar eller ger ledarskap upp i människor omkring sig? Det är till syvende och sist det viktigaste kriteriet på ledar skap

För en ledare är det avgörande att kunna delegera uppgifter till andra Det är viktigt, att han finner de få uppgifter han själv måste fullfölja och som åligger honom som ledare och de uppgifter han skall låta andra skota Och *skall* han låta andra ut fora dem, betyder det att han inte får detaljkontrollera dem hela tiden Han måste ha förtroende för dem, när han säger Det här området åtar du dig Du vet vilken var målsättning är, du vet hur vi tankar om det här – inom de och de gränserna – Varsagod, har är din uppgift – Vissa former av kon troll måste man ha, men ledaren måste ta risken av att de som han leder begär fel Och han får inte ta itu med de fel som begås på ett sadant sätt, att de som gjort dem aldrig vagar fatta ett självständigt beslut igen

LO och Arbetsgivareforeningen

Vi måste finna en form som ger oss frihet att välja, att forma vårt eget liv och förhållandena omkring oss Något av detta håller man på att pro va sig fram till inom arbetslivet i vissa forsök, som LO och Arbetsgivarefore ningen i Norge finansierar tillsam mans Vi forsöker finna nya satt att

organisera arbetet på Istallet för att 8-10-12 man skall arbeta var och en i sitt lilla bas, medan den överordnade instansen skall koordinera deras arbetsmoment genom sina insikter, säger vi nu försöksvis »Ni tolv man har samma ansvar för det här jobbet från och med att det kommer in på avdelningen har, tills det lamnar avdelningen där» Vi ger dem den instruktion och den övning de behöver, men sedan får de organisera och planlägga hela arbetet själva De kan byta om att utföra uppgifterna sinsemellan, de får variation i arbetet och ser många fler sidor av helheten De upplever just det som samhället låter oss göra i allt mindre grad att forma tillvaron omkring oss på vår arbetsplats och utforma vårt arbete själva i högre grad än man vanligen gör i ett allt igenom tekniskt sett rationaliserat system

Man gör nu försök med att lara ut nya former för samarbete Det innebär framst att ge folk mer insikt om hindren för samarbete inom oss själva - vårt intresse för vår egen status och allt som hotar den, personliga motståndningar som kan uppstå osv En fråga man arbetar mycket med är hur man kan utveckla andra människor Vilket är mest fruktbart - att försöka få bort de negativa sidorna hos en människa eller att bygga på de positiva och framst soka utveckla dem? Man söker också uppöva kanslig heten för hur man själv verkar på andra Första gången man hör sin egen röst på ljudband får man ofta något av en chock Vilken chock skulle det inte bli att uppleva hela sig själv utifrån!

Det som man lär genom artiklar, föredrag eller kurser är inte så viktigt som det man lär i sin dagliga garning Under kriget trodde jag alltid, att det skulle vara lättare att tala om sin kristna tro och sin djupaste övertygelse, om man kom i fangelse, för då var man ju i en så svar situation Jag hamnade tillfalligt i fangelse, men det var inte alls lättare utan minst lika svårt som i mitt arbete! Tar jag inte ansvar där jag står nu, skall jag inte tro, att det är lättare i andre situationer Det jag förbereder att göra i framtiden, måste jag praktisera där jag är idag Darför försöker vi göra ledarutbildningen till

en del av det dagliga samarbetet i företaget Detsamma gäller i ett hem eller i en förening

Moderna ledaregenskaper

Vilket slags ledarskap behöver vi idag? Vi skall försöka dra några slutsatser

- ☆ Vi behöver inte den store, starke, isolerade ledaren för han kan inte bygga för framtiden För att göra det måste man kunna bygga upp något i och utveckla andra människor Det kan vi alla göra Det är den viktigaste formen av ledarskap
- ☆ Vi behöver ledare som ställer vassentliga frågor till oss och utmanar oss på ett riktigt sätt, inte serverar färdiglagade svar Vi behöver ledare som ställer oss inför ansvaret att själva fatta standpunkt i en klart presenterad problemställning Da kommer vi tillbaka till den friheten som vårt byråkratiserade samhälle så lätt kan ta ifrån oss
- ☆ Vi behöver ledare som aldrig är rädda för att säga sanningen, vem den än träffar, dem själva och den krets de räknar som sin egen inberäknade
- ☆ Vi behöver ledare som är fria att när som helst lämna sina ledarställningar och därför kan stå för det de anser vara rätt Om någon är rädd för att mista sin ledarställning, kommer han att jämka på sanningen och det han anser vara rätt Han kanske behåller sin ledarställning men förlorar sin övertygelse
- ☆ Vi behöver ledare som är engagerade i problemen och i människorna men ändå kan behålla ett visst avstånd till dem, så att de inte är beroende av fastgjorda lösningar
- ☆ Vi behöver ledare som är klara på att människor är viktigare än ting, regler och byråkrati Ledare som

alltså - och det ser jag som något av det viktigaste i vårt samhälle - mitt i det reglerade kollektivet likväl ser den enskilda människan

Om man ser på alla de svårigheter och krav som ställs, när vi skall ta ledande ansvar, är det tydligt att detta på många sätt är en övermännisklig uppgift Man skall vara människa och samtidigt vara fri från de människor man leder leva sig in i deras situation och samtidigt vara oberoende av dem osv Detta är bara möjligt om Gud på ett eller annat sätt kommer in i bilden och ger ledaren den självkännedom, känslighet och fasthet som han måste ha Som Frank Buchman uttrycker det i sina sista ord »Jag vill se en värld som är ledd av människor som är ledda av Gud»

*

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

**Førstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse**

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne 1-2 tabl. ad gangen
inntil 4 ganger daglig
Barn 1/2-1 tabl. ad gangen

Weid

**- også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!**

På apotek - uten resept
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S OSLO

Undervisningens framtid debatteras

Svenskt-norskt charterflyg till Caux

Ett charterflyg med 97 svenska och norska passagerare, som skulle delta i Moralisk uppdrifts internationella konferens i Caux i Schweiz avgick den 26 juli. Inalles deltog omkring 150 skandinaver i konferensen.

Mot bakgrunden av handelserna i europeiska universitet under de senaste månaderna och inför de stora pedagogiska uppgifter som måste lösas på ett globalt plan under de närmaste åren hade konferensen fått temat »Nya perspektiv för undervisning och fostran». Frågan gällde hur man kan utforma en fostran och undervisning, varigenom människors tranas »att tanka lika mycket för hela mänskligheten som för sig själva, att leva riktigt, inte bara fortjana sitt uppehälle, att finna den rätta planen för sina liv istället för att endast bekymra sig om sin personliga status och position».

Bland deltagarna befann sig ett femtiotal pedagoger. Från Norge kom bl a även en tidigare ordförande för Norsk gymnastiksamband och vårterminens ordförande för en av studentföreningarna vid Oslo universitet.

Gruppen stannade i Caux i nio dagar.

I Caux tillkännagavs också att ordföranden för europakommissionen (EEC) Jean Rey, kommer att delta under en konferens för fackföreningsmän och arbetsgivare från olika delar av Europa, som äger rum 3-8 september.

Industrikonferens i september

Septemberkonferensen kommer att söka konkreta svar på frågor som bl a gäller

☆ att upprätthålla balansen mellan de krav som den tekniska utvecklingen ställer och människornas behov,

☆ att överbygga klyftan mellan industrinationerna och den övriga världen genom att besvara den personliga och nationella självskhet som

omintetgör förverkligandet av så många ekonomiska planer,

☆ att finna nya motiv som gör det möjligt för Öst och Väst Europa att övervinna misstro och tillsammans sörja för hela mänsklighetens behov

Nigeria

NYCKELN TILL VARAKTIG FRED

»Jag visste inte vad jag skulle göra med mitt hat och kände att jag måste komma hit» sade 24-åriga Etim Udoh från Nigeria. Han talade på en internationell konferens för Moralisk uppdrift i Caux, Schweiz.

Udoh, som tillhör en av minoritetsstammarna i Östnigeria, hade fyra veckor tidigare fått ett brev, som berättade att hans far, som var en av hövdingarna för stammen, och hans två broder, hade avrättats, då trupper från Ibostammen besatt deras område.

»Att övervinna det hat som flamar i nigerianernas hjärtan är annu viktigare än att stoppa tillförseln av vapen utifrån», fortsatte Udoh. »Den vapnade konflikten är slutresultatet

Under konferensen kommer omfattande erfarenheter att redovisas av nya motiv inom industrin och det ekonomiska livet, hur ras, språk och nationella motsättningar kan övervinnas samt hur Europa börjar ta ansvar för andra kontinenters andliga och materiella behov.

av att vi tidigare låst oss fast i hat, stolthet och självskhet. Ett vapenstillestånd kan inte leda till varaktig fred. Det enda som kan göra det är ett beslut att göra oss kvitt begäret efter hämnd och krig».

Udoh, som studerar för en doktorsgrad vid Leydens universitet och är ordförande för nigeriaindianerna i Holland, vädjade till nigerianska ledare för alla stridande parter att mötas i Caux, där han hade funnit »en atmosfär i vilken alla kan tala med varandra och vi kan finna nyckeln till en varaktig fred».

»Har jag fått mod att göra och säga vad som är rätt, ett svar till hat och ett hopp för mitt lands framtid», slutade Udoh.

Zambias president Kenneth Kaunda (t h) och Kenyas president Jomo Kenyatta var närvarande vid en tio minuters föreställning av ungdomsmusicalen »Sing Out Africa» i State House i Nairobi. Hela Kenyas regering och 2000 åskådare såg föreställningen, som arrangerades med anledning av president Kaundas statsbesök i Kenya. Kenyas radio sände samma dag en hel föreställning av »Sing Out Africa».

Ärkebiskopen av Perth Australien, George Appleton diskuterar kyrkan och teatern under ett besök i London

Teatern - SLAGFÄLT FÖR IDÉDEBATTEN

Pa en konferens i Westminster teaterns kulturcentrum i London, där många av Peter Howards pjäser ur uppförts berättade nyligen ärkebiskop George Appleton från Perth Australien om hur han använt dessa i sitt land. Här nedan återges några av hans synpunkter

De media som vi tycker vara hänvisade till idag är teatern, tidningarna, TV, radio och utställningar. Genom dessa media måste vi försöka tala till folk på ett övertygande sätt. Vår egen uppriktighet och förpliktelse är viktiga, men vi måste också använda ord och ideer som betyder något för moderna människor.

Teatern är ett av de mest skapande och anslående av dessa media. Jag tror att den är en fortsättning av Vår Herres egen metod att berätta mycket mänskliga historier. Även om människorna till en början inte förstod den djupa innebörden i Hans lara, så kom de ihåg historierna.

Jag vill uttrycka min tacksamhet för de skadespel Moralisk upprustning producerat. De har kommit mig att inse möjligheterna och kraften i detta

medium. En god vän till mig skickade mig ett exemplar av Peter Howards skadespel »Mr Brown kommer ned från berget». Jag slog mig ner och läste det. Något klack till i mig. Ett par dagar senare gick jag till chefen för teatern i Perth och bad honom titta på det.

Han gjorde det, och »Mr Brown kommer ned från berget» uppfördes på teatern i Perth. När filmversionen av denna pjäs kom, köpte vi uppföranderätten. Jag tror att vi visat den på 60 olika platser i Västaustralien. Samtidigt fortsatte vi naturligtvis med teatern. När filmen »Hunden och benet» – byggd på en pjäs av Peter Howard – förhandsvisades i Perth, blev jag så fortjust över denna enkla och klara musical med dess utomordentligt presenterade och djuplodande budskap, att jag beslutade köpa en kopia.

I augusti i år kommer teatern i Perth att ta upp scenversionen av »Hunden och benet». Jag tror att den har mycket att ge både barn och vuxna. För ett par månader sedan uppförde Perthteaterns ensemble Peter Howards sista drama Happy

Filmning av «Happy Deathday»

Filmningen av Peter Howards sista skadespel Happy Deathday (Gratulerar på dödsdagen) kommer att börja den 23 september. Regissör är Henry Cass, som i Sverige är känd genom filmen »Mr Brown kommer ned från berget».

Happy Deathday kommer att filmas i färg utanför London och vara färdig för distribution varen 1969.

En engelsk vetenskapsman, dr Bryan Hamlin, har ställt sig i spetsen för en sju-mannakommitté som gjort sig ansvarig för filmens finansiering. Hamlin gav det första bidraget genom att sälja sin livsförsäkring. Kommittén har under elva månader samlat in 276 000 av de 540 000 kr som filmningen beloper sig till. Bidrag har också kommit från Skandinavien.

Dr Hamlin pekar på filmens aktualitet. Manuskriptet skrevs för 3½ år sedan. Sedan dess har några av de revolutionära framsteg gjorts, som vetenskapsmannen i filmen, dr Zoltan, förutsäger. Det gäller t ex hjärttransplantationen.

I en kommentar till filmen skriver den indiske redaktören Rajmohan Gandhi: »Avsaknaden av television och den skamligt höga analfabetismen i Asien gör att filmer spelar en roll där som europeer knappast kan förstå. När Happy Deathday filmas, har vi en chans att nå miljontals människor med sanningar som kan bli avgorande för vårt folks framtid.

Vårt folk måste få lära sig mera om sann medmännisklighet och dess källa. Det behöver Happy Deathday.»

Deathday (Gratulerar på dödsdagen) i domkyrkan i Perth. Det är ett mycket mänskligt drama. Samma ensemble turnerar nu i en del av våra församlingar och uppför dramat i kyrkorna.

Jag tror att klimatet just nu är mera gynnsamt för ett verkligt samarbete mellan MRA och kyrkorna. Vi kan arbeta tillsammans för den stora synen av Guds rike i världen för att återställa den andliga dimensionen i den mänskliga samlevnaden och för att, så långt det är praktiskt möjligt, utföra Guds vilja i världen.

VÄCKELSE REVOLUTION RENÄSSANS

Visby, 16 augusti 1938

Idag vill vi skapa en enad frontlinje. Den avgorande frågan är om vi är ledda av Gud eller inte. Det är inte en fråga om hur intelligenta vi är. Inte heller vilket land vi tillhör. Vi mots har som kristna, vi mots som gudsledda människor och vår högsta auktoritet är Guds plan.

Jag hoppas, att när jag slutat tala, skall några av er ha fattat ett beslut. Vi har kommit hit med olika syften. En del är här i hopp om att bli förvandlade. Det är mycket bra, mycket nödvändigt. En del av er vill lära sig att förvandla andra. Det är också mycket nödvändigt.

Men faran är att somliga nöjer sig med det. Jag för min del är oerhört intresserad av en tredje fråga. Hur skall vi kunna rädda en mänsklighet, som håller på att gå under? Det är den fråga som intresserar mig. Och sedan, för det fjärde, vill jag nå miljonerna ute i världen.

Allt detta borde naturligtvis vara ihop. Om man är förvandlad, vill man förvandla andra. Nästa steg är att man vill rädda mänskligheten. Man vill nå miljonerna därute. Det är ett naturligt program.

Men så kommer synden. Jag vet inte om ni tror på synd eller inte. Använd för all del inte resten av dagen till att diskutera, om den finns eller inte! Det är vad somliga av er helst skulle vilja göra. Men då skulle ni gå miste om själva poängen. Vi är inte

Frank Buchman talar i St Nicolai kyrkoruin i Visby 1938 och tolkas av författaren Sven Stolpe. Bland åhörarna märks författaren Harry Blomberg (t v).

Den 16 augusti 1938 för 30 år sedan denna månad, var hundratals svenskar och nordbor samlade i Visby till den första stora konferensen för Moralisk upprustning i Sverige. Dr. Frank Buchman, initiativtagaren till Moralisk upprustning, talade då om ett tema som idag – omedelbart efter Kyrkans världsnads generalmöte i Uppsala – är lika aktuellt som då det hölls. Med några smärre förkortningar återges därför talet i Ny Värld i Bild.

har för att diskutera, vi är här för att planera och handla konstruktivt.

Jag vet vad en del av er skulle vilja få ut av Oxfordgruppen – ett skönt andligt uppvaknande, som inte kostar något. Ni skulle kalla det väckelse. En behaglig soffhornsreligion. På den nivån tänker en del människor. Det skulle göra mig ont, om vi nöjde oss med det. Om ni nöjer er med det och jag inte varnar er, är jag er fiende. En människa som tänker på den nivån idag, tankar och planerar inte så som det krävs för att rädda världens miljöer.

Jag är inte intresserad, inte heller anser jag att det är adekvat, om vi bara vill få igång en ny väckelse. Tala

med vilken tankande statsman som helst, och han kommer att säga er, att alla länder behöver ett moraliskt och andligt uppvaknande. Det är absolut nödvändigt. Men väckelse är bara början. Att nöja sig med det är att tanka för smutt. Siktat vi inte högre än så, är det ute med oss.

Nästa steg är revolution. Det är något obehagligt. Många kristna tycker inte om det ordet. De är rädda för det. De får gashud av det. Och dit hör en del av era kritiker. Gashuds-kristna med soffhorskristendom.

Gör ett överslag av hur många som fortfarande går i kyrkan och fråga er, varför kyrkan idag inte når hundra procent av folket! Jag vet, att ordet

revolution far folk att kanna sig obe hagliga till mods Jag ar inte har for att gora det behagligt for er, jag ar inte har for att fa er att tycka om mig Vad Oxfordgruppen vill ge detta och andra folk ar en andlig revolution

Fragan ar darfor skall de kristna skapa fram ett kristet alternativ som kan fa Europa in pa en ny vag? Ar ni kristna, som kan gora en sadan revolution? Ar det nyttestamentligt? Ar det kristet? Ar det sadant ni foresatter er? Ar det ert program? Ar det er handlingslinje?

Staller ni inte upp pa den fronten, sa lycka till! Jag tanker inte diskutera det med er eller kritisera er Gor precis vad ni vill och hur ni vill Det ar vad ni kallar demokrati

Jag sager inte, att det ar sann demokrati, men sa ser demokratin i allmanhet ut i praktiken Allt farre medborgare i de demokratiska landerna nu fortiden vill i ord och handling acceptera den inre auktoritet som ar livs nodvandig for demokratin Var och en har sin egen plan Det ar sa harligt att var och en far ha sin egen plan! Vilken frihet! Var och en gor som han behagar Men sa ar det inte i Oxfordgruppen Dar har man sann demokrati Man gor inte som man behagar utan vad Gud leder en till Man foljer Guds plan

Jag kan inte har ga igenom alla de egenskaper en revolutionar maste ha I Apostlagarningarna och evangelierna finner man manniskor som gav allt vad de agde Det fanns andra som inte gav allt Det finns folk som till och med i en revolution vill linda in sig i bomull Jag vill fraga er har idag, om det ar den sortens revolutionarer ni tanker bli I sa fall finns det kanske nagon trevlig skyddad plats for er bakom stridslinjen Men nagonstans vid sjalva fronten kommer de verkliga revolutionarerna att befinna sig

Sa har vi ett tredje stadium - renasans Enskilda manniskors panyttfodelse, ett folks panyttfodelse Jag vet vad ni kanske invander Illusioner! Illusioner! Illusioner! Vanvett! Men vad ar det egentligen som ar vanvett? Var finner man det?

Gar det att astadkomma denna pa nyttfodelse av en manniska och av ett folk? En del manniskor tycker inte om iden om panyttfodda folk eller tanken att na miljonerna De rycker pa axlarna at ett sadant program och kallar det »publicitet» Las

Gamla testamentet! Las Jesaja 52 Ni kan borja med sjatte versen Lat mig lasa den sjunde hogt for er »Huru ljuvliga aro icke gladjubudbararens fotsteg, nar han kommer over bergen for att forkunna frid och frambara ett gott budskap och forkunna fralsning» Den engelska bibeloversattningen talar om »publisheth salvation» Det ar publicitet

Tag ordet evangelium! Evangelium betyder goda nyheter Forstasidesnyheter Men folk opponerar sig, om dessa nyheter verkligen kommer pa forsta sidan En kritiker opponerade sig Han hittade pa en klyscha Hans kritik fick stor publicitet Anar ni, varfor han hittade pa den dar klyshan? Varfor gor folk sadant? Var for skulle jag kunna gora det? Jo, om jag inte vill, att nagon skall komma at min svaga punkt, aven om det sker for att hjalpa mig, sa laggar jag upp min rokrida

Ser ni sammanhanget? Mannen som spred den dar klyshan bar pa ett nederlag i sitt eget liv Dar ar fienden Det kanske ar en mycket trevlig och alskvard fiende - i sa fall ar han desto farligare Den mannen kommer att hindra tusentals manniskor fran att se sanningen Folk kommer att luta sig bekvamt tillbaka i sitt livsnederlags mjuka vra, och ni kommer aldrig at dem Ni kommer aldrig at att ge dem botemedlet

Folk ar blyga och tveksamma och radda for kritik Kritik ar nagot obe hagligt Det vet jag Det kandes som en dolkstot genom hjartat, nar jag forsta gangen blev angripen Jag led Jag vet vad det innebar Men om man ar en verklig revolutionar, har man standigt hela perspektivet klart for sig Det betyder ingenting vad folk sager om en Hur stenarna an haglar omkring en, sa gar man bara rakt fram Kritikens stenkastning ar som starkande havsluft - man kommer i form for dagen

Jag tackar Gud for allt som har gjorts har i Visby, for alla forberedelser ni har gjort, for alla svarigheter som ni har overvunnit Jag ar tacksam for allt detta, men lat oss komma ihag, att det fortfarande finns synd i lagret Och den synden ar kanske att tanka for smatt

Ni borde lasa Davids femtioforsta psalm idag Den beskriver en oerhord mansklig erfarenhet Och las sedan i Nya testamentet om Kristi kors Aldrig, aldrig, aldrig kommer ni fram till en sadan upplevelse, om ni inte lar kanna Kristi kors! Somliga av er har hort om det sondag efter sondag, men det har aldrig blivit nagon personlig erfarenhet Hade det blivit det, skulle ni inte rygga tillbaka for nagonting

Jag skall lova er en sak Jag tanker inte ge upp Jag tanker inte ge upp

Forts sid 18

St Nicolai var fylld till bristningsgransen under motet i Visby

I vårt lilla horn av jordklotet ar det latt att glomma bort världen», me nar Bente Sigmond, musikstuderande från Kristiansand i Norge »Bara for ett ar sedan var Sorlandet och på sin hojd Skandinavien gransen for det jag kande ansvar for Nar man sa plotsligt tvingas ut ur den ram man lever i och efter några få timmar befinner sig i Indien, då racker inte de gamla tankebanorna langre En obeskrivlig nod grinar emot en, och våra egna problem darhemma blir så små i for hållande till den »

Bente Sigmond var en av flera euro peer som forra vintern blev inbjudna till Indien for att delta i Moralisk upprustnings arbete dar Hon har just återvant, nar Ny Varld i bild far tag i henne for att ställa några fragor

– Vad for slags arbete holl Du pa med?

– Forst kom jag till Moralisk upprustnings nya konferenscentrum i Panchgani, en stad i bergen bara en halv dags resa at sydost fran Bombay Dar hade delegater från hela Asien samlats De var upptagna av att finna nya vagar att kunna losa sina problem på Jag arbetade då i koket, serverade, talade på moten, sjong, blev bekant med manga människor – och larde mig oerhort mycket

Senare for jag omkring i landet bli a i samband med ett skadespel som indierna uppforde pa hindi

Överallt dit jag kom talade kvinnorna oppet om sina svarigheter Jag fick intrycket, att fattigdomen inte var det varsta problemet utan den otroliga bitterheten och misstron mellan foraldrarna och mellan foraldrar och barn och mellan familjerna Och det var mannens fel, att tillstandet var sådant, menade de allra flesta Nar det gick upp for dessa kvinnor, att vi liknade dem pa alla satt, blev det naturligt for dem att lyssna till Gud tillsammans med oss Och var gång blev bilden omvand for dem, så att de borjade se sin del av skulden till familjesituationen Nar så den ena parten blev arlig och tog initiativet till en forandring, så foljde garna den andra parten efter

Jag traffade indier av alla schat teringar från nastan helt svarta till olivfargade som italienare, men sam man med dem kande jag mig bara som människa och varken som norsk eller vit I Indien borjade jag forsta, att det inte ar frågan om hudfarg utan om karaktar, vad som bor i man

DET LÖNAR SIG

Bente Sigmond, en ung norska som just återkommit från Indien, intervjuas av Eva Riise Hanssen

niskan Jag arbetade ihop med flickor från brahminkasten och kastlosa flickor med de mest olika språk, kulturer och vanor Vi arbetade minst 12 tim mar om dagen – utan lon Det gav mer an pengar, det var sa tillfreds stallande att gora det som maste goras Det ledde aldrig till overanstrangning eller blev en borda

– Och Du sjong for alla dessa?

– Jag maste ha sjungit for tiotusentals människor i skolor, på mass moten, i hem, i radio och på alla slags tillställningar Indierna var fortjusta i de norska folkmelodierna De ville hora mer, sa det hande att jag sjong samma visor och folklåtar flera ganger

– Ar det inte svalten, som ar det storsta onda i Indien?

– Svalten och fattigdomen ar stora problem som måste losas Men jag upplevde mycket som kastade ett nytt ljus på problemställningarna for mig

Det ar manliga svagheter som gor att fattigdomen forvarras Och vad gor man med den? For att ta ett exempel I Panchgani bor det f n åttio byggnadsarbetare, man och kvinnor, som flyttar runt till de olika byggnadsplatserna och under tiden bor i tranga hyddor som de slar upp av mattor och gammal korrugerad plåt De ar kastlosa, en beteckning som lagen har upphavt, men som lika fullt sitter dar De har manga barn som ar fullständigt vilda, for bagge foraldrarna arbetar hela dagen och har ingen tid for barnen Dessa får ingen uppfostran och ingen skolgång En av mina indiska vaninnor som sjalv hade fatt en god utbildning, blev ganska uppskakad av förhållandena och bestämde sig for att starta en skola I sitt 18 ariga liv hade hon aldrig tidigare haft nagot med den lagsta kasten att gora, sjalv var hon brahmin Hon hade nagon vana vid barn, men det

Några av de indiska bonder i byarna kring Panchgani som fått ny inspiration at ta itu med sina och sitt lands problem genom kontakten med Rajmohan Gandhi och hans medarbetare

var något *helt* nytt att komma i bero ring med de där barnen, utsvultna, snoriga och fulla av sar

Skolan lag i ett horn av en obrukad aker Nagra av barnen kom vacklande under bordan av smasyskon som de bar på hoften Fyrtio allt som allt första dagen! Jayarashree klappade i handerna och bad barnen ställa upp sig på rad Men det visade sig helt omöjligt för dem Så hon måste börja i en annan anda De var helt enkelt inte mottagliga för saker som hon fann självklara Hon fick dem att sätta sig ner och berättade för dem om den inre rosten, som kan visa oss vad som är rätt och orätt Och hur alla kan göra något för att andra på förhållandena i landet och mellan människorna

Undan för undan berättade hon, hur hon själv hade fått lara om de fyra absoluta normerna arlighet, renhet, osjalviskhet och kärlek En dag samtalade de om ifall det var bra eller dåligt att stjäla De flesta var helt överens om att det var bra, för det var deras levebröd! Men så var de stilla och lyssnade med handerna knappta för att inte stora varandra De talade om för varandra vilka tankar de hade fått, och en liten knatte på åtta år stack iväg för att hämta fyra tomater, som han hade stulit från tradgardsmastaren En liten flicka hade stulit en handduk, som hon sprang iväg och hämtade

En dag gällde det renlighet För mycket vatten var skadligt, menade barnen, men de var intresserade av att hora, att sar och forkylningar inte var nödvändiga och att det kunde bli mindre av den varan i hela landet Mammorna blev forskrackta, när barnen ville bada och jamt byta kläder, men barnen gav sig inte Hur barnen förändrades, ser man tydligt på kort vi tog av dem Saren forsvann En pappa som brukade suppa upp de pengar som skulle gå till mat, blev intresserad av det barnen berättade, och nu kommer han efter arbetstiden och hjälper barnen att bygga ett skolhus En engelsk byggmastare där har gjort ritningen efter barnens förslag

– Vad kan vi göra för att förbättra förhållandena?

– Femtio procent av det Västern sänder som u hjälp forsvinner på vagen, sags det Problemet är inte bara ekonomiskt utan också moraliskt, något som sitter mycket djupare För oss representerar ofta en tia till

u hjälpen helt enkelt att vi stillar vart samvete, medan vi fortsätter att lamna dessa länder i sticket Men vad görs med de verkliga problemen, svagheter i den mänskliga karaktären som oarlighet, orenhet, maktkamp osv?

Jag vill berätta ett exempel på hur det växer fram en ny karaktär i folket

Ni laste kanske i tidningarna om en stor jordbävning i Maharashtra föregående jul någon gång Just då befann jag mig i ett tiovaningshus i Bombay Jag vaknade av skaket, det sprack i väggar, och huset vajade som en pen del

En by i närheten, Koyna, blev nästan uttraderad Centralregeringen och flera provinser sände mat, yllefiltar, medicin och pengar samt byggnads material

Något senare kom en man från en by som lag i närheten av Koyna till Panchgani, han var byns ledare och den som fått i uppdrag att fördela den hjälp som hade kommit Som så ofta satt vi, sedan det getts en enkel förklaring av konferensens målsättning, och lyssnade till »den inre rosten» Mannen började berätta för oss vad han hade tänkt på Han skulle sluta sälja återuppbyggnadsmaterial på svarta borsen och sluta använda pengarna till brännvin Och så ville han samla byinvånarna och berätta för dem vad han hade beslutat Manga av dem har sedan varit i Panchgani, och de har kunnat vara till hjälp med liknande »problem» i andra byar! Själva säger de, att nyheten går som en lopeld från by till by

Också kvinnorna arbetar som byggnadsarbetare Dessa två bar cement i korgarna på sina huvuden

Liksom vi är indierna mycket stolta De är stolta över sin ras sin historia, sin kultur Fattiga och rika har lika svart för att erkänna, att de gjort något galeit, dvs inte förran de får se, att den mänskliga naturen *kan* förändras och att varje enskild kan sätta igång en andens revolution, som när malet fortare och effektivare än revolutioner, där vald och hat är drivkraften

För oss betyder det, att vi som enskilda och nationer först accepterar en förvandling i vår egen karaktär och erkänner våra brister och fel och är villiga att be om förlåtelse Själv upptäckte jag ju snart, att det enda jag hade att ge som betydde något var min egen enkla erfarenhet i den riktningen

Jayarashree med sin skolklass

Realism eller önsketänkande

Forts från sid 3

manniskor fangslade i deras egna förvirrade problem Detta bidrar till den frimodighet och uppriktighet som Caux behöver för att vara ett försoningsinstrument Bordan blir lat tare när man känner igen sig i andra Så hörde Moralisk upprustningsgästerna Rajmohan Gandhi och hans indiska medarbetare berätta om det politiska försoningsarbetet i Assam den horna av Indien vars kristna bergsbefolkning – som lever mellan Kina, Sikkim och Burma – efterstravar en självstyrelse, som den indiska regeringen inte vill ge den

Det är inte nog med att de förstår, hur andra nationella strävanden går om intet på grund av internationella konstellationer De marker också, hur Moralisk upprustning försöker att genom samspråk mellan parterna vacka deras *ansvarskänsla för varandra* och därigenom uppnå rättfärdigare förhållanden under beaktande av situationens verkliga krav

Moralisk upprustning leder alltså ingalunda in i ett dromland Tvärtom är *realismen* mycket utpräglad men det märkliga, som leder långt utöver en falsk realism, är viljan att helt enkelt inte slå sig till ro med status quo, och tron att förhållandena kan ändras i och med att människorna ändrar sig och finner nya perspektiv Denna förändring kommer, när man blir villig att göra människornas behov till det enda praktiska och giltiga kriteriet Kommer denna rörelse att lyckas med att bryta ner de bestå

ende sociala skrankorna? Frågan ställs i början av denna artikel Den kan varken bejakas eller principiellt förnekas För närvarande pågår under Herbert Marcuses filosofiska och sociologiska aspekter en medveten upptrappning av generationskonflikten vilken lett till revolt Slutmålet är att bryta ner de sociala skrankorna På detta håll bedrivs den moraliska påverkningen på individen medvetet i en annan anda, nämligen att ge fritt utlopp åt människans instinkter och drifter på alla punkter, där man antar, att de står under konventionellt tvång Och upproret mot tvånget sammanfattas i kollektiv aktion, som skall provocera »establishment» till att förändra förhållandena

Nu kan man faktiskt fråga sig, om man kan övervinna orättfärdigheten i världen på de kollektiva demonstrationernas väg eller om en positiv möjlighet öppnar sig utan sådana medel genom att människorna sätter in en annan sorts moralisk patryckning Frank Buchmans övertygelse att människan måste tanka globalt och att hon i denna ram måste ta itu med att lösa alla konflikter samt därtill sätta in sin absoluta moraliska vilja – denna övertygelse kommer i ett nytt ljus mot nutidens bakgrund Moralisk upprustningsperspektiv har *behållit sin aktualitet* trots att det är mycket svårare och anspråksfullare att anstifta en moralisk revolt i världen än att sätta igång en kritikens demonstration Deltagarna i dagens Caux konferens är därför medvetna om att de på nytt kallats till den gamla uppgiften

Väckelse

Forts från sid 15

vem som är som gör det och vad det är kommer att kosta Jag vill inte, att ni skall komma med, därför att jag nu står här, det är inte det saken gäller Det skulle inte vara mycket till revolution Och inte mycket till gemenskap Lat oss för ett ögonblick betrakta bilden av Kristi kors och låt mig säga Gar ni med i detta korståg, kommer ni att få gå korsets väg Jag amnar inte locka med förhoppningar om yttre framgång Jag amnar inte locka er, fast jag tror, att Nordens folk kan leva på ett sätt som andra vill efterlikna Det är en personlig erfarenhet av korset det gäller Det är inte jag utan Kristus Det är inte jag som går före, utan det är Kristus som leder

Det kan handa att det viktigaste för dig nu i eftermiddag är att gå någonsans för dig själv och besluta, om du skall bli en av dessa revolutionärer och var du ska stå vid den där fronten Jag tänker inte be dig fatta det beslutet nu på ögonblicket Det du måste besluta om är en sak mellan dig och Gud Gör det ensam Skriv ner det på ett papper, om du vill Det är ett avtal som när man överlåter egendom På samma sätt överlåter du ditt liv åt Gud Han får hel och full rätt att förfoga över dig som revolutionär

Då kommer ni att bli fria Då kommer ni att få sann demokrati, därför att ni är fria Det är den uppfordran jag ger er

Möte i Uppsala

Forts från sid 7

mot ett oerhört starkt framhavande av strukturella förändringar, hjälpprogram och sociala projekt Finns det någon syntes mellan dessa två?

– Ja, jag tror det finns en syntes Gud har givit oss både själ och kropp Hur skall vår evangelisation kunna förändra världen om vi bara tycks vända oss till de fromma Vi måste gå ut i världen och säga vad som är gott och fördomligt det som är fel, vilket är oerhört svårt att göra

– *Ni var ordförande för sektion II i uppsalakonferensen Vilket var dess mest konstruktiva bidrag?*

– Att öppna kyrkans ögon för verkansamhetsfält, som är nya för henne

– *Indien är ett av världens viktigaste länder där det kommer att visa sig om vi kan lösa mänsklighetens stora problem eller inte Intresset för Indien har vuxit mycket i Sverige under de senaste åren Samtidigt kommer en del tillbaka från Indien och hävdar att den enda lösningen på Indiens problem ligger i någon form av diktatur Vad anser Ni?*

– Diktatur är till slut aldrig någon lösning Därför att människan är född till att vara fri Och en diktator kan vara bra för en kort tid, men sedan uppstår problemet hur man skall bli kvitt honom Då framträder en annan diktator och ställer diktat åt den förste diktatorn Det kan leda till ett annat varre inbördeskrig än

någonsin tidigare Det håller redan på att ske

Vi vill ha ledare som kan leda vårt folk med ett verkligt förtroende för den inneboende styrkan och formagan hos vårt folk, inte diktatorer som anser vårt folk vara en skock får som måste drillas och marscheras och drivas på, därför att man på det sättet kan astadkomma ett ytligt valstånd eller hålla korruptionen borta

Jag tror att Indien har kommit ett gott stycke på demokratis vägen I det senaste allmänna valet rostade tvåhundra miljoner människor De drevs inte till valurnorna De gick dit, därför att de menade att de på det sättet kunde bidra till att förbättra landets och sin egen situation

Sluta tala om generationsklyftan

Av Sydney Cook

När klasskampen på 1920 och 30-talen var det slagfält på vilket frontlinjerna drogs upp, visade Frank Buchman på ett annat alternativ. Visionen och möjligheten av ett klasslost samhälle.

I hans revolution utkämpades den avgörande kampen i världen inte mellan vänster och högerfraktioner utan mellan det som är rätt och fel.

Han gick längre än Marx' diagnos av de sjuka i samhället för att söka efter själva grundorsakerna till att exploatering förekommer – själviskhet, begär, hat och fruktan i människorna. Han insåg att sådant finns hos alla människor, inte bara vissa människor, och att det kan och måste botas i alla människor.

Bland de miljontals människor som lyssnade på honom var också kommunister. De förstod att detta var nastalogiska steg framåt i mänsklighetens utveckling – att praktiskt ta itu med människans natur.

Efter det andra världskriget började frågan om ras och hudfärg att ersätta klasskampen som bränsle för den våldsamma revolutionen. Klasskampen fortsatte, men extremisterna på höger- och vänstersidan började använda raskonflikten för att underblåsa hatet och därigenom främja sina mål.

Buchmans konception hade förutsett och förebyggts också denna utveckling. Han och hans medrevolutionärer kämpade för en ide ovanför klass, ras, nationalitet och meningssmotsättningar. »Varje ide som utesluter någon människa var det vara ma», sade de, »är alltför liten och alltför farlig i atomaldern».

Inga skiljelinjer

I moralisk uppbyggnad finns det ingen skiljelinje mellan öst och väst, svart och vitt, asiat och europe.

Idag använder nedbrytande krafter generationsmotsättningen för att splittra världen, där de tidigare använde klasskampens bitterhet och rasmotståndningarnas lidande för att skapa en världsomfattande »revolutionär situation».

Alltför många valmenande människor har fallit offer för denna stra-

tegi. Vi talar och skriver om generationskriget som om det vore någon oöndviktligt, ett av livets ofrånkomliga fakta. Ord som »arga unga man», »fast beslutna att inte ha något att göra med det förflutna», »ungdom som förkastar sina föräldrars livsstil» upprepas så ofta att det blir uttjatat.

Ungdomens utbrott av uppriktigt förtrivlan har plötsligt vants till ett rattfärdigt korståg mot allt som har att göra med det förflutna.

Ungdomens vrede är berättigad. Ungdomen vill ha revolution. Ungdomen revolterar mot hyckleriet som kännetecknar så mycket av det förflutna. I labyrinten av vetenskapliga, sociala och moraliska frågetecken söker ungdomen efter en tro.

Ändå är ungdomens värsta fiender just de som, medvetet eller omedvetet, gör sig till deras banerförare på samma sätt som de skulle ha kämpat klasskampen eller raskampen.

Att dela upp världen efter ålderslinjer är lika illa som att dela upp den i klasser, raser, kaster eller efter hudfärg. Det framkallar bara ett nytt slags klasskamp.

Det förleder dem som är unga att tro att samhällets värsta fiende inte är det onda i varje människas hjärta (inklusive deras eget) utan andra människors misstag.

Det antyder att problemet inte ligger i den oförvandlade mänskliga naturen som sådan (inklusive deras egen) utan hos alla som rakade fodas tjugo år tidigare. Det ger näring åt hoppet att det basta receptet för det samhällsönda inte är en ärlig bon om förlåtelse och en erfarenhet av Kristi kors i alla människor unga och gamla, utan att det är den nya generationens entusiasm.

Den nya generationen antas av någon anledning vara fri från de karaktärsvagheter som ledde deras fader och föräder in på fel väg. Och det är naturligtvis blåögt nonsens likaväl som dålig kristendom.

Frank Buchman var vår tids, och kanske alla tiders största fostrare av ungdom. Under femtio års tid tränade han tusentals unga människor att leva för att omskapa världen.

Han gav dem uppmuntran. Han gav dem en vision. Han gav dem ett per-

spektiv och ansvar. Framförallt visade han dem att man dagligen och stundligen kan leva efter absoluta moraliska normer, Guds ledning, och med en bruten egenvilja.

Han var övertygad om att det är lika illa att dalta med ungdomen som att göra det med de vuxna eller som att falla i farstun för människor bara för att de har en annan hudfärg. Han visste att den ungdom som inte får del av den träning, den disciplin, det dagliga samarbete med och den fostran av en äldre generation som de har rätt till fick lida för det senare i livet.

Revolutionart tempo

Buchmans revolution visar med samma övertygande kraft att generationsklyftan är lika föräldrad som klasskampen eller raskriget. För honom avgjordes inte revolutionens tempo av handelseutvecklingens snabbhet utan av den oögonblickliga kampen mot det som är fel.

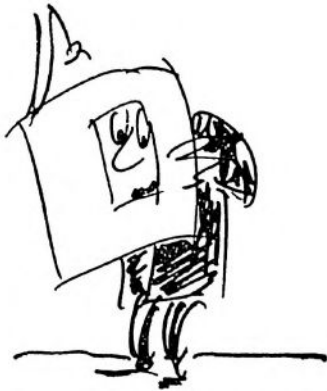
Också när han var över 80 år gammal samlade han dagligen unga, medelålders och inte längre så unga människor omkring sig. De lyssnade till sammans till Gud och hamrade till sammans ut en strategi för att förändra historien genom att förändra människor.

Dagens stora handelse för Buchman var alltid när någon oavsett ålder på nytt fattade ett beslut att ge Gud fritt spelrum och att ta itu med varje medveten kompromiss. Han visste att sådana beslut var nyckeln till framtiden.

Skiljelinjen dras aldrig mellan gammal och ung lika litet som den någon sin har dragits mellan vänster och höger eller mellan vitt och svart. Problemet är egenkarleken, revolten mot Gud, och allt som följer i dess spår – ett otyglat begär efter sex, makt, pengar, hat och grymhet – i gamla människor likaväl som i unga.

Lösningen ligger inte i ett mjukt accepterande av den unga generationens alla krav eller i den äldre generationens förstelnade fasthållande vid auktoriteter. Den ligger i att våga acceptera den revolutionära förvandling som moralisk uppbyggnad erbjuder bade oss och samhället.

Saxat och citerat

DET FINNS INGEN ANLEDNING till att bli naivt fortjust över att »kyrkan antligen har blivit radikal» eller till att djupt bekymras över att »de kristna faller på knä för vansterradikalismen». Kyrkan måste nu som förr bevara sin självständiga integritet och förkunna Guds ord klart och rent och icke pruta av på det den har att säga varken till den enskilda människan eller om rattfardighet i samhället. Då verkar den som en surdeg — både till »hoger» och »vansler» och surdegen kan behövas lika mycket på bagge håll

Nils Johan Lavik i Vårt Land,
Oslo 18 6 1968

VI AR IDEALLANDET FÖR ALLA som langtar efter demokrati men vi har massor av demonstranter, protestanter. Det är nog inte så särskilt val beställt med demokratin ens på denna stamort. Till slut är det nämligen inte så mycket fråga om antalet daghem eller lagenheter. Det är fråga om liv och död, det är fråga om en ideologi. Är dom demokrater ur den synvinkeln, pojkar som proppar på att få leda oss. Weden, Holmberg, Erlander, Hedlund, Hermandsson? Har dom något väsentligt att erbjuda något att leva och dö för? Demokratin är en mycket omtålig blomma. Det enda vi vet, är att den inte trivs med konstgods.

Allan Fagerström
i Aftonbladet 16 6 1968

JAG AR MER OCH MER OVERTYGAD om att huvudorsaken till att mentalsjukdomarna har varit ett sådant mysterium i vår tid är att vi så envist har avskilt dem från frågan om personlig moral och omoral. I hagnet av en »soft» psykiatri och teologi har vi kommit att se på moralen som något hammande och oupplyst. I verkligheten är moralens funktion att skapa och upprätthålla villkor som framjar mänskligt välbefinnande, säkerhet, glädje, frihet och en meningsfull tillvaro — i dessa ords basta betydelse. Det är vår stora lycka, att vi denna tid av lard förvirring har haft vakna och sunda advokater och domare som har hindrat oss från att hamna i en fullständig anarki.

Dr O H Mowrer tidigare
ordförande i The American
Psychological Association i
boken Moral och mentalhygien.

HAR VÅLD NÅGONSIN UPPNÅTT något? Har det någonsin skapat något? En lönnmördares kula har aldrig någonsin kunnat tysta en martyrs sak. Aldrig någonsin har det som varit fel ställts till rätta genom upplöpp och tumult.

Krypskytten är bara en fegling, icke en hjälte. Och en pöbel som tappat besinningen är bara galenskapens rost, inte folkets rost.

Abraham Lincoln sade att bland fria män kan man aldrig med framgång använda vapen för att vinna ett val. De som tar till sådana medel förlorar med säkerhet sin sak och får betala dyrt för det.

Robert Kennedy i ett radiotal
4 4 1968 efter mordet på
Martin Luther King

EN DEL FORESTALLER SIG ATT det inte finns något en enda man eller en enda kvinna kan utträtta mot de oerhorda missförhållandena i världen. Andå har många av världens största rörelser, i tanke och handling, lett sitt ursprung till en enda människas verk. För att komma till rätta med historien, men var och en av oss kan verka för att andra någon liten del av handlingarna, och i summan av alla dessa handlingar kommer detta slaktleds historia att finna uttryck. För att de som är villiga att trotsa sina medmänniskors ogillande sina yrkesbroders klander, sitt sam-

hälles vrede. Moraliskt mod är en sällsyntare vara än mod på slagfältet eller stor begåvning. Och ändå är det den enda väsentliga, livsviktiga egenskapen för dem som söker andra på en värld. Min bror sade många gånger: »En del människor ser tingen sådana de är och säger — varför? Jag drömmer om ting som aldrig varit och säger — varför inte?»

Edward Kennedy vid Robert
Kennedys jordfästning (Dagens
Nyheter 9 6 1968)

VI AR SORGLIGT BLINDA, TROR jag, inte bara om oss själva och våra medmänniskor utan också om viktiga sidor av naturen. I vår iver efter att söka de fördelar som modern vetenskap och teknologi ger har vi begått dumheter — ibland genom vårt begär och oftare i oförstånd — som har lett oss in på ett farligt vågspel som kan hota vår framtida existens.

Vi måste finna vägar att förhindra att skapande makt omformas till instrument som kan föra katastrofer över mänskligheten. Trots vetenskapens under och de tjänster den gjort samhället, så måste vi fråga oss varför luften är full av giftämnen, vattnet är förorenat och småbarn dö. Det är en bradskande uppgift att återupprätta vetenskapens makt så att den kan stå i mänsklighetens tjänst.

Professor Barry Commoner
i Sunday Times, 7 7 1968

VI AR RADDA, RADDA FÖR ATT status quo skall fortsätta, tills mänskligheten går under i en kärnvapenkrig eller världssvalt. Vi är för pessimistiska om möjligheterna att ändra på maktförhållandena och bygga en bättre värld. Och så protesterar vi i stället för att ta itu med att ändra på förhållandena. Allt detta gör, att det är löslöst för kyrkorna att få vision och idealism och hopp om förnyelse. Vi har ingen vision eller idealism. Förnyelsen kommer inte från ungdomen. Den kan bara komma från den levande Guden. Ett nytt möte med levande Gud är ett trangande behov för alla inom kyrkan för ungdomen lika mycket som för de äldre.

Ivan Chetwynd, medarbetare
i Hot News from Club 68,
Uppsala, 18 7 1968

Kort nytt

Geneve 'Internationell förståelse' var ett av huvudtemata vid UNESCO:s undervisningskonferens under sommaren. En rad delegater besökte också Moralisk upprustnings konferenscentrum i Caux, där många praktiska lösningar på internationell misstro nåtts under arens lopp. Dessa delegater representerade Malta, Togo, Rumänien, Jugoslavien, Somalia, Afghanistan m fl länder.

Canberra Den australiska musicalen *Wake up Mathilda* turnerar nu i Nordvasta Australiens expanderande industriområde. Den har tidigare framförts på Nya Guinea och tillskrivits stor fortjänst i det nya samförstånd som etablerats mellan Australiens regering och papuanska ledare.

Luzern Den schweiziska tidningen *Vaterland* skrev i sin artikel om konferensen i Caux med anledning av att Moralisk upprustning lanserades för trettio år sedan: »I stället för den ovliga ritualen med pompos festtal om aren som gått sedan starten, istället för en tillbakablickande värdering av Moralisk upprustnings idéer fick man vara med om en framåtriktad aktion för en kraftigare spridning av dessa idéer. En överraskande och även lyckosam förändring av den traditionella jubileumsceremonien, men förändring är ju också själva poängen i Caux.»

Liverpool Kyrkan måste proklamera ett revolutionärt kristet budskap, som går till roten av det onda i samhället, hävdade förre domprosten i Köpenhamn, Paul Brodersen i en radiointervju. Brodersen ansåg att studenter och arbetare från »en revolutionär rörelse som Moralisk upprustning» borde få framtrada i BBC.

Bombay Tvahundra studenter vid Bombay universitet hörde Rajmohan Gandhi, chefredaktör för nyhetsmagasinet *Himmat* och en av de ansvariga för Moralisk upprustning i Asien, rapportera från sin nyligen företagna resa i Europa och Afrika. Europa behöver nu bli en verklig bror för resten av världen istället för att som tidigare spela rollen av en far, sade Gandhi bl a. Under loppet av tre veckor i juli prenumererade 900 universitetsstudenter på *Himmat*.

Addis Abeba Handboken *Vilken väg?* – en bok om möjligheten för vanliga medborgare att göra sig fullt ansvariga för sitt land – har nyligen publicerats i Etiopien på två språk, amharic och tigrinya. Skolmyndigheterna, Nationalkommittén för utbredandet av laskonsten samt den etiopiska flottan har redan gjort stora beställningar av boken. I ett företal till boken skriver kejsar Haile Selassie bl a: »Varje människa har ett samvete. Därför är vi alla ansvariga för att ge vägledning genom det tryckta ordet. Vi har hört om vad som utträttats i världen genom Moralisk upprustning, men den måste bli allas egendom.»

Geneve 130 ILO-delegater i Geneve från 50 länder såg europamusicalen *Luta* er ut! I juni ILO-delegater från Egypten, Ghana, Honduras, Kenya, Malaysia, Peru, Zambia m fl länder besökte Caux.

Paris 140 fransmän från olika yrkesområden – studenter, fackföreningsmän, lärare o a från skilda delar av Frankrike genomförde i juli en konferens för »ansvarstagande medborgare» i Caux, Schweiz. De var övertygade om att Frankrikes framtid ligger i handerna på vanliga medborgare, som »utan fruktan för egen del, utan hat mot någon, låter sitt samvete tala, fattar mod att säga vad de innerst tänker och beslutar att handla med ansvar för sitt land.» Avgörande beslut trafades av många deltagande i syfte att kunna genomföra en planerad gemensam aktion. En avstod från en atlantkryssning, en annan från en semester i bergen, en annan återgav sina besparingar för att finansiera kampanjen. Under tre dagar flyttade konferensen från Caux till Paris, där deltagarna till ansvariga män inom parlamentet, industrin och ämbetsmannakåren, bl a genom en musical som beskriver den aktuella situationen i landet.

London Philip Vundla, ordförande för Förbundet för framjandet av det afrikanska folket i Sydafrika, socialt, utbildningsmässigt och kulturellt (ASECA), sade vid en konferens för Moralisk upprustning i London att han var övertygad om att blodutgjutelse inte kommer att mota behoven i hans folk, men att det kunde ske genom en förändring i människor, om denna skedde i tillräckligt stort omfang.

J. M. Ugland & Co. A.s

GRIMSTAD

JERN ENGROS

SVESTFOLD **JERN**LAGER

Tønsberg

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

LEGEMIDDEL FRA

Novid
hurtig
lindring

ved hodepine
NOVID

537

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, reumatisme, nervesmerter, tannpine, menstruasjonssmerter og forkjølelsesubehag. Novid i vann er behagelig i bruk og skånsomt sølv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO AS OSLO

SVAKSTRØM
ER VÅR
STYRKE

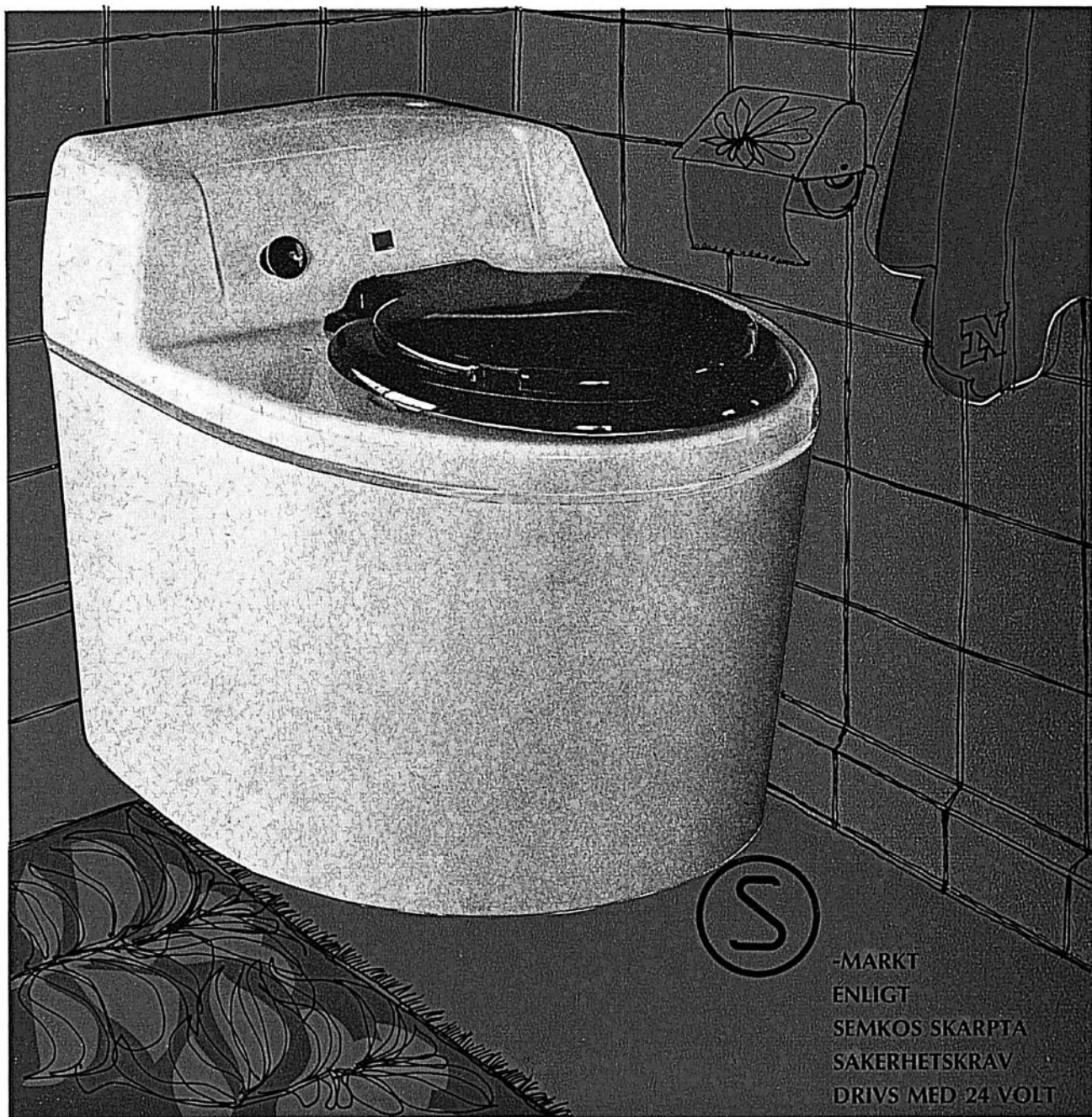
Vår spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

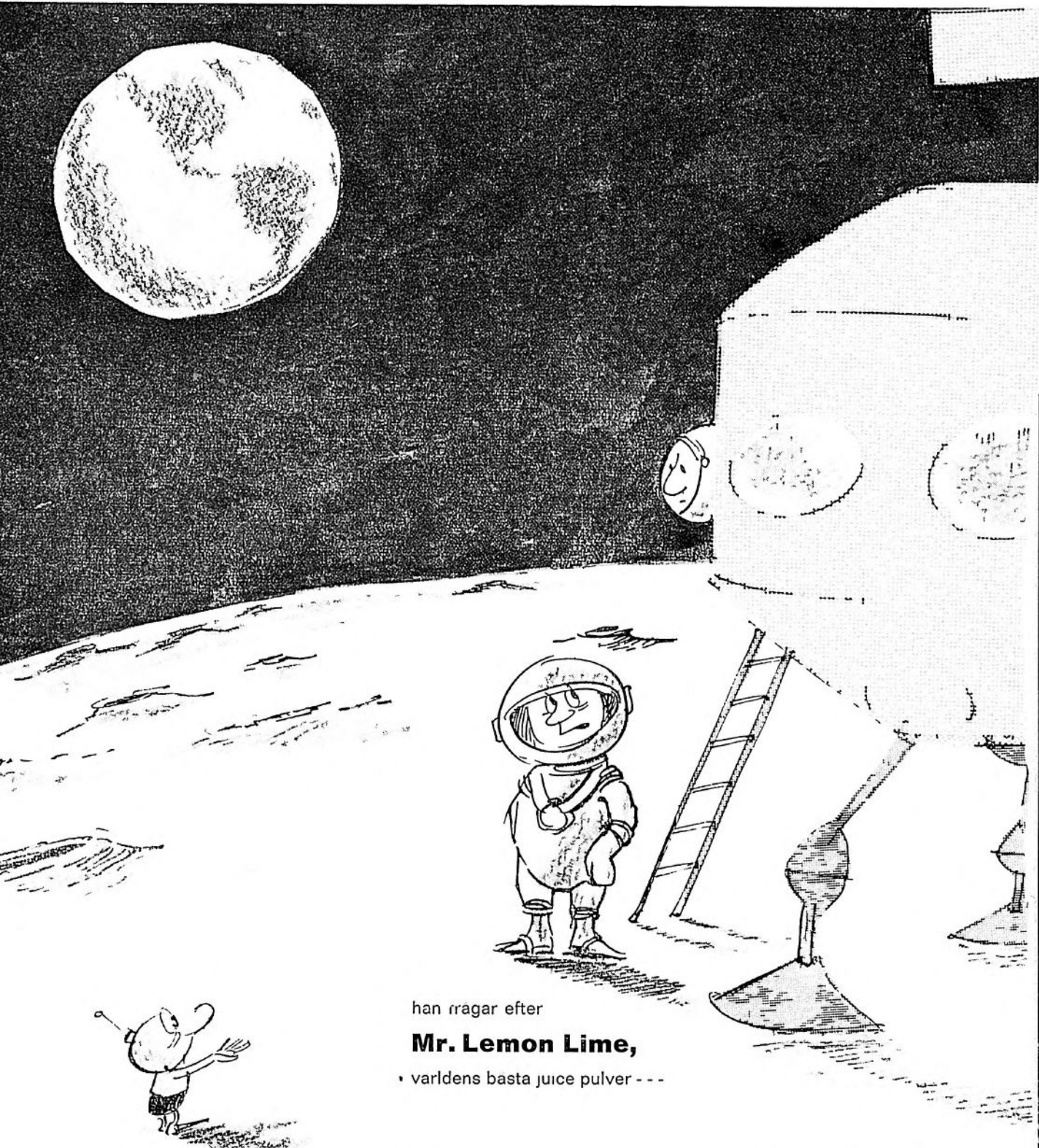
MIBO

-MARKT
ENLIGT
SEMKOS SKARPTA
SAKERHETSKRAV
DRIVS MED 24 VOLT

högeffektiv el-toalett med EFTERBRÄNNKAMMARE

Begär broschyr från Elektro MIBO AB, 542 00 Marrestad - Telefon 0501/13620 - Telex 5939

han rargar efter

Mr. Lemon Lime,

• världens bästa juice pulver - - -

Uppfriskande citronpulver naturell — lätt att ha med på resan

Dernings AB
Goteborgs Frihamn